

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Doživotni zavjeti sestara
karmelićanki

Donositelji radosti

Pohod Sv. Oca Franje
Albaniji

Apostolat molitve

Da u ovoj godini, namijenjenoj posvećenom životu, redovnici i redovnice nanovo pronadu radost u nasljedovanju Krista te se trse revno služiti siromasima.

Sadržaj

Uvodnik
U središtu
Iz života naših misionara

Apostolat molitve
Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika jednog misionara
Misijski velikani

Novi početak.....	3
Kršćanski Bog – Bog Isusa Krista	4
Započeli smo godinu posvećenog života.. ..	6
Donositelji radosti.....	7
Nasljedovanje Isusa u misionarskoj službi.....	8
Doživotni zavjeti sestara karmelićanki	9
Pohod Sv. Oca Franje Albaniji	10
Misijska nakana za siječanj.....	12
Katolička crkva u svijetu	13
Žurnost prve evangelizacije.....	15
Proslavljena godina prve evangelizacije	15
Zaređen prvi domaći đakon.....	16
“Kuća nade” za napuštenu djecu	16
“Crkva od živog kamenja”.....	16
Posjet Nacionalnomu misijskom uredu u Zagrebu	17
Humanitarna izložba za misije	17
Dan kruha i akcija “Dar ljubavi”	18
Božićna čestitka misionarima	18
Prijatelji Maloga Isusa za misije	18
Smrt stare bake nakon mise	19
Sv. Noel Chabanel, misionar u Kanadi.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.ht.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje “Opis plaćanja” navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Novi početak

Sve ima svoj početak i svršetak, osim Boga koji je vječan, bez početka i svršetka. Tako je onda čovjekov život pun početaka, pa tako i svršetaka. I sve ono što ima svoj početak i kraj, podložno je vječnomu Bogu koji svime upravlja i sve uzdržava u svojoj beskrajnoj ljubavi. Ne znam koliko tu činjenicu izbjegavali, svi mi i sve naše podložno je Bogu, ovisno o njegovoj očinskoj ljubavi i pravdi.

Piše don Ivan Štironja

Ta se ljubav očitovala po utjelovljenju Sina, Druge božanske osobe. "Ljubav Božja prevelika, primi pravu pūt čovjeka, s neba siđe dolje radi grješnika; rodi se u štali radi čovjeka"! Bog, znači, nije ostao negdje daleko - na nebu, nego je sišao među nas, do našega susjedstva, do našega srca, štoviše, postao je jednim od nas. Zato je Božić središnji događaj u povijesti čovječanstva, istinsko Bogojavljenje. To je početak nove povijesne ere, ali i početak nove ere svakoga pojedinca. Dobili smo sve uvjete za novi život, život u Bogu. "Sin nam je darovan"! Ostaje samo jedno: Prihvatiti ili ne tu novu ponudu, dopustiti da se dogodi novi početak, život u Božjoj blizini u pravomu smislu riječi.

Na početku smo jedne nove godine. Nadati se i moliti da Bog zauzme središnje mjesto u našem životu. To bi trebalo postati i temeljno pitanje svakodnevnog preispitivanja savjesti. Svetkovina Blažene Djevice Marije, Bogorodice, označila je novi početak toga vremenskog razdoblja koje se naziva godinom. A tko nas može bolje razumjeti i zagovarati nas od Majke po kojoj je Bog uzeo lik čovjeka. Preko Bogorodice dogodilo se Bogojavljenje. Bog se objavio svim narodima, svim staležima: malima i velikima, bogatima i siromašnima, priprostima i učenima, svima. No to ne znači da se dogodilo bogojavljenje u životu svakoga čovjeka. To ovisi o osobnom stavu i slobodnu izboru svakoga pojedinca. Istina, mi smo Božji, djeca živoga Boga. Bog je došao svojim, svojim stvorenjima. Zato je važan odgovor na pitanje: Kako je Bog primljen, je li postao moj i tvoj Bog; dio našega života, dio našega prostora, našega vremena?

Na svetkovinu Bogojavljenja obilježava se Dan svetoga djetinjstva, jednoga od četiriju Papinskih misijskih djela (PMD), dan kada posebno mislimo, molimo i žrtvuemo se za siromašnu djecu u misijskim krajevima svijeta. Geslo "Djeca pomažu djeci" posebno stavlja naglasak na djelovanje djece, poziva da se djeca bogatih dijelova svijeta pokrenu i nešto učine za svoje siromašne vršnjake. No, djeca se ne će pokrenuti bez nas starijih, bez našega svjedočanstva. Činjenica da smo svi djeca Božja, sve nas obvezuje i sve poziva. I to može biti svojevrsan početak: postati poput Isusa, čovjek za druge.

Pred nama je dakle puno važnih početaka: početak Nove građanske godine; početak Godine posvećenoga života. Svojevrsan su početak i predsjednički izbori, prepuni obećanja. Koliko bi se toga trebalo promijeniti i nanovo započeti!? Dakako, na bolje, ne na gore. No, počnimo od onoga na što možemo osobno utjecati. A najviše mogu utjecati na sebe, na promjenu sebe. Tom promjenom u bolje dogodit će se puno toga dobrog i lijepoga: u vlastitu životu, u vlastitoj obitelji, na radnom mjestu, župi, Crkvi, domovini...

Kaže se da je svaki dobar početak polovica dobra završetka. Misleći na to kakav je i koliko kvalitetan početak, već stvaramo uvjete da bude dobar i sretan završetak. Nemojmo puno obećavati, poput onih u političkoj kampanji. Ono što sebi obećamo, to izvršimo. I bit ćemo sretni. Blagoslovljeni nam bili svi novi početci!

Prema istinskom Bogu i očovječenju (5)

Kršćanski Bog – Bog Isusa Krista

Slučajno sam nedavno na radiju čuo glazbeni komentar jedne od tzv. svezremenskih opera vrhunskoga europskog skladatelja da je izvedba bila takva "da bi se i Bogu dopala da dođe na ovaj svijet". Zanimljivo, nemalen broj ljudi i nesvjesno Boga smješta izvan ovog svijeta. Istina, mi u Vjeronjanju molimo da je Bog "radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa", ali često ne mislimo, kako je još sedamdesetih godina pisao vrhunski pokoncilski teolog J. Ratzinger (kasniji papa Benedikt XVI.), da stara udaljenost, odnosno podjela na "gore" i "dolje" više ne vrijedi, jer je utjelovljenjem Bog definitivno promijenio sliku čovjeka i svijeta, pozivajući čovjeka na sasvim drugačije shvaćanje samoga sebe. Tajna visine, označena riječju nebesa, ne znači da postoji doslovni silazak s "gornjeg kata" svijeta na niži, već se radi o Božjem "kretanju" prema čovjeku, još više o kretanju iz slave na križ, otkrivanju i približavanju ljudima.

1. Za mnoge još uvijek dalek Bog!

Premda i u silasku, u krajnjem poniženju i skrivenosti, Bog ostaje istinsko "gore", dakako ne u prostor-

nom smislu, već, jednostavno, drugi i drugačiji, uvijek nama blizak, 's nama Bog'. Stoga, vodeći računa o zamišljanju Božje odsutnosti i od mnogih kršćana i njegovu smješanju "u nebesa", dok je ovaj svijet prepustio samom sebi te kao zavidnik čovjekove slobode smišlja neumoljivu kaznu, valja ozbiljno misliti na prvu evangelizaciju ili prvi navještaj ne samo u nekim dalekim misijskim područjima, već i u našoj Europi. Jer kako biti radostan vjernik, ako Bog nije, kako se, uostalom, objavio u Isusu Kristu, prisutna i stvaralačka ljubav? Odatle i silna aktualnost apostolske pobudnice pape Franje Radost evanđelja. Jer mnogi vjernici nisu došli do vjere da je biblijski Bog "Bog Isusa Krista", koji nam se objavio i otkrio, a mi ga smještamo nekamo daleko, od hramova do nebesa, a najmanje u svoj život, premda teoretski ispovijedamo utjelovljenje Sina Božjega.

2. Božja prisutnost u Isusu Kristu

Može se konstatirati da bi se velik broj kršćana našao u nedoumici kad bi trebao odgovoriti na pitanje u čemu se kršćanska vjera bitno razli-

Piše dr. Milan Šimunović

kuje od drugih. Ne svodi li se kršćanstvo i Crkva na "etičku agenciju", zaboravljajući pritom koja je njegova specifična originalnost? Istina, razne religije uče da Bog ljubi čovjeka, ali samo kršćanska vjera vjeruje u Sina Božjega koji je postao čovjekom, koji naviješta novo nebo i novu zemlju, rasset za naše grijeha i koji je uskrsnuo od mrtvih za naše spasenje, čime nam je otvorio put do pobjede nad zlom. Jedino to ljude može učiniti radosnim. Sve drugo je religija, koja povremeno dobro dođe, ali ostavlja čovjeka samim, tužnim i bez perspektive.

Stoga smo pozvani posvijestiti sebi i drugima upravo tu temeljnu stvarnost da je Božja Riječ, u Isusovoj osobi, stupila u ovaj svijet, obznanjivala istinskog Boga, jamčeći nam oslobođenje, štoviše naše vlastito pobožanstvenjenje. To znači da moramo definitivno napustiti neka nametnuta nam shvaćanja o Isusu kao religioznom geniju, nenadmašivom proroku, trajno naglašavajući radosnu vijest da nam se Bog, kako je svojevremeno pisao velik teolog K. Rahner, u jednoj i cijeloj Isusovoj stvarnosti i povijesti, svojom vjekov-

nom postojanošću, neopozivo pokazao kao oprostjenje i pomirenje, kao naša apsolutna budućnost.

Nije ovdje mjesto da se upuštamo u duboko teološko razumijevanje vjerovanja Crkve, izraženo još davnih stoljeća na Nicejsko-carigradskom saboru, o Božjoj trojstvenosti, o istobitnosti Oca i Sina i Duha Svetoga, konkretno kako je Isus mogao biti Bog i čovjek. Bitno je vjerovati i živjeti iz te vjere da nam se Bog približio, makar će nam mnogo toga ostati velika tajna. Ako Bogu dajemo povjerenje, vjerujemo da, ako ga volimo, kao što uostalom radimo u svakodnevnom životu u roditeljskim i prijateljskim odnosima, mnogo toga ne ćemo razumjeti, već, jednostavno, živjeti, na opću radost.

Pretpostavlja se da smo tu vjeru jače zaživjeli slaveći božićne blagdane, uvjereni da nam je sam Bog izišao u susret, jer mi inače ne bismo našli put k njemu. I dok se osjećamo osamljeni, jedino nam Bog u Isusu Kristu prilazi kao istinski suputnik i supatnik i osigurava nam puni i vječni život. I euharistija (misa) jedinstvena je mogućnost kojom Bog u Isusu, snagom Duha Svetoga, biva prisutnim u svakom od nas, otkad se u nama nastanio po krštenju. Tako nam se, premda nedokučiv i otajstven, maksimalno ne samo približio, već nas prihvatio. Ne moramo više voljenog Boga tražiti iza zvijezda u nepristupačnu svjetlu, već nam postaje bliz u svakomu čovjeku, osobito jadnu i siromašnu, u najtišoj odayi našega srca, u kojoj možemo čuti Božji šapat ljubavi i reći mu: "Oče", štoviše: "Tata", "Ti".

I oni koji još uvijek slave čovjekovo dostignuće da je Bog mrtav, veličaju njegovu moć, a Boga, ako ga uopće ima, smještaju nekamo "gore", a ljude ovdje "dolje" smatraju samima i samostalnim, dok nisu ni svjesni koliko lošu uslugu čine ovim i novim naraštajima. Jer onda kad se čovjek proglašava toliko samostalnim da samo on ima moć nad svijetom i sobom, a Boga smatra konkurentom i opasnošću, mora se prije ili kasnije uvjeriti da gdje nema Boga, nema ni čovjeka.

3. Ne dopustimo da nam se "ukrade" evanđelje!

Ponovimo temeljnu okosnicu kršćanskog uvjerenja da je prvo uporište naše vjere upravo Božje utjelovljenje. Koje li radosti da je u Isusu Bog doveo kraju svoj spasiteljski plan, po kojem se čovječstvo definitivno ujedinjuje s njime. I mi ne trebamo činiti drugo nego slijediti Isusa. Naša sudbina nije neko ništavilo, već vječno spasenje. U Isusu Kristu dio smo Boga, njegova djeca, njegova svojina. I život nam je dan, kako kaže stari katekizam, da Boga spoznamo i ljubimo, da naučimo živjeti s Bogom, kao s Ocem, u njegovoj ljubavi, makar i u patnji, uvijek spremni dozvoliti mu da budemo ljubljani. Na taj način ostvarujemo konkretni plan koji Bog sanja za svakoga od nas.

Stoga je na pitanje "gdje naći Boga" jedini odgovor: u Isusu, koji nam u oproštajnom govoru (Iv 14 i 17) govori: "imajte vjeru", jer "da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga." (14, 7) To je silno ohrabrujuće za naš život! "Tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ljubiti njega i njemu se očitovati." (14, 21) I hod kroz ovaj život jest izlazak k Ocu. Ali zato nam valja hodati Isusovim putem, ostajući u trajnu dijalogu s Bogom, upravo po Isusu u Duhu Svetome.

Stoga nam je temeljni zadatak upoznati Isusovu radosnu vijest, njegovo evanđelje, u prvom redu da nas Bog ljubi, da je njegovo kraljevstvo pravo i jedino. Odatle i žarki poziv pape Franje da reknemo da novim odnosima koje je donio Isus, da bi zablislala "ljepota Božje spasiteljske ljubavi očitovane u Isusu Kristu umrlom i uskrsnom". Zato je "misijski ključ" navještaja upravo čuvati se da ne skrenemo na "neke svoje sporedne aspekte". Da, kaže papa Franjo, "navještaj se usredotočuje na ono bitno, na ono što je ljepše, veće, privlačnije i istodobno nužnije". Stoga moramo bolje uočiti ono što je Isus učio i činio. Držimo li ga na distanci, riskiramo životni promašaj. Njegov trogodišnji mi-

Može se konstatirati da bi se velik broj kršćana našao u nedoumici kad bi trebao odgovoriti na pitanje u čemu se kršćanska vjera bitno razlikuje od drugih. Ne svodi li se kršćanstvo i Crkva na "etičku agenciju", zaboravljajući pritom koja je njegova specifična originalnost? Istina, razne religije uče da Bog ljubi čovjeka, ali samo kršćanska vjera vjeruje u Sina Božjega koji je postao čovjekom, koji naviješta novo nebo i novu zemlju, raspet za naše grijeha i koji je uskrsnuo od mrtvih za naše spasenje, čime nam je otvorio put do pobjede nad zlom. Jedino to ljude može učiniti radosnim.

sionarski hod po ovoj zemlji ključ je shvaćanja da smo Božji ljubljani sinovi i kćeri kojima se daruje ista božanska bezuvjetna ljubav. I sav se duhovni život sastoji upravo u činjenici da imamo pravo poistovjetiti se s Isusom i reći: "Mi smo živi Krist danas."

Stoga ćemo se ubuduće usredotočiti na srž Isusove poruke, na kraljevstvo nebesko koje on naviješta i uspostavlja, a koje se događa već sada po Božjim ljudima. Savjetujem čitateljima da u međuvremenu svakako uzmu u ruke Novi zavjet i pročitaju barem najkraće evanđelje (Markovo). Vjerujte, može nam "svanuti sunce" u mraku ovog života, da bismo se sačuvali, kaže papa Franjo, od "površnoga duhovnoga ili pastoralnog sjaja", ne dopuštajući "da nam se ukrađe evanđelje". Ne zadovoljimo se samo kakvim lažnim duhovnim štivom, u kojem nema evanđeoske novosti, svježine i istinske radosti. Vrijeme je da se svi više vratimo Bogu Isusu Kristu, po evanđelju. Jer danas se, ni za praktičnog vjernika, a kamoli onoga distanciranoga, ne može više pretpostaviti da znade tko je Isus Krist, odnosno da pravo pozna evanđelje.

BURUNDI
– s. Agnezija Bilić

Dragi čitatelji Radosne vijesti i prijatelji misija! Nastavljam slijed događanja kod nas u Kirembi. Upoznati ste da je ova liturgijska godina posvećena osobama Bogu posvećenog života. Budući da se to tiče izravno nas redovnica, mi smo **29. studenoga 2014.** tu godinu započele bdjenjem i klanjanjem pred Presvetim Sakramentom. Sutradan, u nedjelju **30. studenoga** imale smo večernju molitvu i klanjanje zajedno sa sestrama **Bezgrješnog Srca Marijina** u našoj kapeli, koje su naše neposredne susjede i djeluju u našoj župi. To su **domaće sestre Burundanke.** Nakon duhovne okrjepe, družile smo se zajedno kod obiteljskog stola.

Započeli smo godinu posvećenog života

Naše zajednice na afričkom tlu, tj. u Ruandi i Burundiju, izabrale su različite dane svakog mjeseca za dan posta i sat klanjanja pred Presvetim Sakramentom za vjernost u zvanju Bogu posvećenih osoba. Naš biskup mons. Gervazije Banshimiyubusa tom je prigodom i u povodu Božića upriličio duhovnu obnovu u središtu Biskupije Ngozi, 1. prosinca, za sve Bogu posvećene osobe, uključujući i svećenike svoje biskupije. Duhovna obnova se sastojala od propovijedi u kojoj nas je propovjednik po Ivanu Krstitelju pozvao na pripremu puta za dolazak Gospodnji, vlastitom promjenom i obraćenjem srca k Bogu. Zatim je slijedilo pokorničko bogoslužje i euharistijsko slavlje, koje je predvodio biskup Gervazije. Za kraj imali smo bratsko i sestrinsko druženje kod obiteljskog stola u biskupiji.

Susret mladih u Kirembi

Susret je započeo svetom misom 3. prosinca u poslijepodnevnim satima. Ova godina je za Burundi vrlo važna i

pred nama su izbori. Katolička Crkva je tom prigodom organizirala susrete mladih katolika da ih pripremi za akcijsko djelovanje, koristeći se svojim pravom i pozivajući ih na molitvu za domovinu. Tema susreta je bila: "Mi mladi se udružujemo protiv nasilja koje vlada u našim srcima, gradeći svoju kulturu na trajnom miru". Susret je trajao od 3. do 5. prosinca, okupivši 300 mladih katolika iz četiri župe. Voditelj susreta pozvao je mlade da vjeru i mir ne možemo razdvajati. Budući da dijelimo istu vjeru, pozvani smo dijeliti i izgrađivati mir te razvoj svoje zemlje, na dobrobit svakoga od nas. Kao katolici dužni smo iskoristiti svoje pravo na izbor. Susret je bio dobro animiran u radionicama te prigodnim plesom i pjevanjem. Mladi su bili smješteni u obiteljima. Mi smo primile šest djevojaka. Susret je završio svetom misom u župnoj crkvi i zajedničkom fotografijom ispred Doma pape Pavla VI.

Već sam vam pisala o našem malom Enriku. Sad bih još nadodala jednu

crticu. Naše dvije sestre uputile su se na put zajedno s njim i njegovim ocem u mjesto Kayongozi, udaljeno oko 180 km, da bi uzele mjere za Enrikove protetze. Putovanje je trajalo četiri sata. U tom mjestu djeluju oci franjevci iz tri nacije i sestre franjevske. Sestre su ostale zadivljene kad su vidjele kako volonteri pomažu bolesnoj djeci i ostalim potrebitima u njihovu medicinskom centru. Tamo su susrele i jedan mladi bračni par, muža i ženu, koji su po struči zdravstveni djelatnici. Oni su svoje bračno putovanje darovali Burundiju pomažući bolesnima.

Naime, živeći u Burundiju malo više od godine, imala sam prigodu susresti se s velikim brojem talijanskih volontera, tj. vjernika laika koji svoje dragocjeno vrijeme koriste odlaskom u Burundi s nakanom da svojim dobrovoljnim radom pomognu potrebitu braću. Vidim da je u Italiji taj način rada veoma razvijen. Nisam najbolje upućena ima li i koliko u Hrvatskoj takvih dragovoljaca? Znam da ih nema u Burundiju, ali možda ima u drugim zemljama.

Eto, završavam tim lijepim primjerom i zahvalom svim našim dobročiniteljima koji nam daju duhovnu ili materijalnu potporu, da bismo mogle djelovati na slavu Božju i dobro potrebne braće i sestara. Uvijek u zajedništvu sa svima vama u molitvi i mislima iskreno i od srca sve vas pozdravljam.

KAMERUN
– s. Josipa Šprajc

Donositelji radosti

Moja sestra Marija Barbara vratila se u domovinu nakon tri mjeseca provedena s nama. Naše svakodnevne događaje, običaje i izražavanje radosti doživjela je na drugačiji način.

Susreti s puno pitanja

Kiše polako prestaju i sve je više prašine. No onda se od vremena do vremena pojave pravi teški oblaci, uz munje i veliku tutnjavu gromova. Sve to pomaže brojnjemu i većemu izlasku na površinu kukaca termita. Djeca im se raduju, svi su zaposleni i trče od jednoga mjesta do drugoga hvatajući tako važan plijen. Termit je toliko malen, a onda mu još i krila skinu i što ostane? Ipak, termiti se skupljaju za hranu, jer su veoma hranjivi. Potom svi, danima nakon toga, pričaju o "lovu" na termite. No gospodin s nadimkom Doa, a kojem sestre pomažu jer živi sam, nikako time nije zadovoljan. On se ljuti i mrlja nadugačko u sav glas. Što mu li se samo dogodilo u tih nekoliko sekundi otkako je sestra otišla donijeti vodu da očisti njegovu sobicu? On i nadalje nabraja i objašnjava: "Nemam obitelj, ni ženu ni djecu! A ona me pozdravlja na tako dugačak način i pita o svemu. 'Kako vaša žena? Kako vaša djeca? Kako su svi u kući? Kako je u vašem dvorištu? Kako podnosite hladnoću?' Nakon svega pitala me konačno i kako moje tijelo! Ja to ne volim. Neka me pozdravi i neka ide!" Ljutito objašnjava i maše glavom. Sestra se malo nasmije i da-

lje nastavlja svoj posao, a onda neka žena u prolazu ponavlja ista pitanja kao i sestra. Kažu: "Nije to ništa!" Da je on na ista odgovorio, bio bi to puno dulji pozdrav. No kako on nije ništa odgovarao, žena je nakon četvrtog pokušaja odustala. Normalno je kad pitaju o svemu i svačemu. Prvo se pita o obitelji i sva navedena pitanja, pa o osobi koja je davno prije bila bolesna, a onda: "Kako kiša? Kako termiti? Kako kokoš koja je bila slomila nogu?" I tako dalje u istom stilu. Na sve to treba odgovoriti. Onda, baš kao u pravom razgovoru, počinje s pitanjima druga strana i ona ih mora imati isto toliko, sa svim detaljima. Kad sve to gledate izdaleka, mislite da su se dogovorili nešto vrlo važno, a dodete li malo bliže, čujete da je njihov pozdrav zaključen kratkom molitvom: "Hvalimo Gospodina za sve!"

Nemiri na sjeveru zemlje

Zahvala se ovdje iskazuje i velikim detaljima i odvojenim vremenom. U blagdanskim misnim slavljinama važne su sve procesije: ulazna, prije čitanja evanđelja, uz prinos darova i na završetku.

Djeca i mladi svoju zahvalnost za mirno djetinjstvo iskazuju sva-

kodnevnom molitvom prije početka nastave, zajedno i kršćani i muslimani. Također svakodnevno pogledom uprtim u podignutu zastavu pjevaju državnu himnu na dva jezika: engleskome i francuskome.

Svi smo molili za naše male prijatelje na sjeveru Kameruna, gdje je velik dio graničnog područja opustošen u ratnim sukobima i sve stanovništvo se razbjegalo. Susjedne su nam zemlje ranjene teškim nemirima i ratovima. Djeca to slušaju, iako malo razumiju. Roditelji i stariji opet na svoj način mole i

čine koliko mogu. Možda ne možemo pomoći onima koji su daleko od nas i 600 km, ali možemo onima koji su uz nas.

Pratitelj malog Martina

Naš mali Martin polako napreduje i ponekad se čini da malo manje pada kad hoda. Tri smo godine imali velike probleme da pronađemo čovjeka koji će ga motorom odvesti u školu i natrag. Bilo je najmanje troje ljudi svake godine koji su mu pomagali. Svi su se tužili na isto: "On je spor, treba mu vremena da se usigne, zahtjevan je..." No ove godine pomaže mu isti čovjek. Gledam ga i onako usput pitam: "Je li vam dijete što u rodu? Jeste li iz istog plemena? Poznajete li tu obitelj?" Na sva pitanja dobila sam niječan odgovor. Postavljam konačno pitanje: "Kako to da imate toliko strpljenja i ljubavi za njega?" A gospodin kratko kaže: "Sestro, on je toliko bolestan i gotovo paraliziran. Najmanje što mogu je da ga na vrijeme dovedem do škole i vratim natrag. Pogledajte mene – meni je dobri Bog dao sve. Ja sam odrastao i zdrav, mogu hodati, raditi svojim rukama, a on je toliko malen i tako bolestan. Nešto bolje ne znam, pa činim ono što mogu." Odgovor je to gospodina koji je musliman i koji potiče i kršćane da donose radost.

Sam Isus rodio se kao malo dijete i donio radost svijetu. Neka ta radost obasja vas i vaše obitelji u novoj godini, dragi prijatelji misija!

S. Josipa Šprajc i zahvalne sestre karmelićanke iz Kameruna

MAROKO

– s. Renata Relja

Nasljedovanje Isusa u misionarskoj službi

Dragi čitatelji Radosne vijesti!

Zovem se s. Renata Relja, podrijetlom sam iz Banja Luke – Župa Trn, a pripadnica sam Sestara franjevki Marijinih misionarki.

Prvi put vam se javljam iz Maroka, gdje se nalazim od rujna 2013. godine i gdje obnašam povjerenu mi misionarsku službu. Ne trebam posebno napominjati da je Maroko muslimanska država, pa je stoga i državna religija islam. Mi kršćani smo u manjini i dolazimo iz različitih zemalja svijeta. Ipak, najbrojniji su Afrikanci koji dolaze iz više afričkih zemalja. Dakle, gotovo svi kršćani su stranci. Neznatan broj domaćih ljudi koji su postali kršćani često su odbačeni od svojih najbližih i nemaju nikakvih prava.

Živim u glavnom gradu Maroka – Rabatu. U zajednici nas je šest sestara: dvije Francuskinje, jedna Španjolka, Poljakinja, Kongoanka i ja iz Bosne i Hercegovine. To je međunarodna zajednica, u kojoj se govori francuski jezik. Trenutačno većinu vremena posvećujem učenju arapskog jezika. Inače, postoji više varijanti arapskog jezika. U Maroku su tri, zatim još berberski i francuski jezik. Osim učenja jezika radim u Caritasu, gdje se susrećem s mnogim afričkim migrantima,

kod kojih je ovdje jako puno. Poslije prvog razgovora, redovito ih se šalje stručnim osobama; liječniku, psihologu ili socijalnom radniku. Svi migranti imaju jedan cilj: otići preko Španjolske u Europu. Neki to uspiju, ali većina nikada, te se razočarani moraju vratiti u svoje domovine.

Slobodno vrijeme posvećujem napuštenoj djeci, posebno tek novorođenoj, koju zajedno s osobljem hranim mlijekom iz bočice. Poslije nekog vremena vidljiv je i napredak. Mnoga od njih su usvojena, a ima ih i s raznim poteškoćama u razvoju te zauvijek ostaju u sirotištu.

U Maroku se, inače, ne čuju crkvena zvona kao u našim krajevima. Već sam napomenula da je kršćana u Maroku malo, oko 25 000. Tomu broju pripada i malen postotak pravoslavača i protestanata. Katolici imaju dvije biskupije. Iako nas nema puno, nastojimo – ne riječima, nego djelima – svjedočiti Isusa Krista ljubavlju prema bratu čovjeku koji je u potrebi.

Nažalost, zbog toga što ima malo svećenika u nekim se mjestima ne sla-

NIGERIJA

– s. Marija Lucija Vincek

Od početka prosinca osjeća se blizina Božića. U mnogim župama događaju se adventske tjedne duhovne obnove za župljane.

Doživotni zavjeti sestara karmelićanki

Običaj je u nekim zajednicama da se organizira *Carol of nine lessons* (Pjesme devet pouka). Čitaju se biblijski tekstovi o iščekivanju i dolasku Spasitelja. Između se pjevaju pjesme. Svećenik održi homiliju i skup završava molitvom. Ima i drugih raznih oblika duhovnih priprema. Osobito su obljubljena bdjenja.

U našoj Družbi sestara karmelićanki Božanskog Srca Isusova svetkovina Bezgrješnog Začeca BDM je dan polaganja i obnove redovničkih zavjeta. Ove godine taj je dan za našu zajednicu u Nigeriji bio posebno značajan. Prve dvije domaće sestre, s. M. Callista i s. M. Gloria, položile su svoje doživotne zavjete. Budući da je to za nas veoma važan događaj, naša vrhovna poglavarica Majka Angelina i njezina asistentica s. Karla Marija doputovala su za tu prigodu k nama, unatoč brojnim obvezama. Umirovljeni biskup Gregory Ochiagha s velikom je radošću primio vijest o doživotnim zavjetima te spremno prihvatio da bude predvoditelj svečana misnog slavlja. On je više godina uzastopno pozivao naše redovnice u svoju biskupiju, dok nisu konačno došle u ljetu 2002.

Bio je radni dan, u školama su započeli ispiti, koji su za učenike vrlo mučni, a promet je bio otežan zbog velika broja vozila na cestama, jer su upravo toga dana iznenada zakazani predizbori. Kao posljedica svega toga dolazak rodbine naših dragih sestara bio je u zakašnjenju. Ljudi, navikli na "afričko vrijeme" (tj. vrlo pomično), nisu se previše uznemirivali zbog toga, a biskup, koji je inače vrlo točan, bio je veoma strpljiv u čekanju.

Kako je naša kapela mala, sveta misa je bila u našem dvorištu. Iznajmljene nadstrešnice pružile su zaklon od sunca, no cijelo smo se vrijeme obil-

no znojili. Vrućina nas je doista "iscijedila", no nije umanjila našu radost. Svi su radosno sudjelovali u misnom slavlju i s velikim zanimanjem pratili obred zavjetovanja. Naravno, sve je to potrajalo više od tri sata. Ljudi su ovdje navikli i na duža crkvena slavlja, pa to nikomu nije bio problem.

vi se sveta misa i nekoliko mjeseci. Franjevci, kojima je sjedište u Rabatu, čijoj župi i pripadam, imaju svega 20-ak svećenika. Nedostaje i redovnica. U biskupiji u kojoj djelujemo svega nas je 112 redovnica. Nije mi poznato da ovdje ima još tko iz BiH ili Hrvatske.

Unatoč tomu svemu, mogu posvjedočiti da je lijepo pripadati Isusu i slijediti njegov put. Stoga bih posebno poručila mladima da se ne boje odgovoriti na Božji poziv i poći po svem svijetu naviještati evanđelje. Isplati se poći za Isusom i nasljedovati ga u misionarskoj službi. "Bog je ljubav" (1 Iv 4,16) i zbog toga se isplati darovati svoj život za Isusa i za brata čovjeka koji je u potrebi i na taj se način uključiti u tu rijeku Božje ljubavi u svijetu.

Preporučujem se u vaše molitve. Molim za vas i zajedno s vama molim za sve misionare i misionarke, napose za duhovna zvanja – svećenička, redovnička i misionarska. Mir vam i svako dobro!

Pohod Sv. Oca Franje Albaniji

Iako je prošlo gotovo već četiri mjeseca od posjeta Sv. Oca Albaniji, plodovi njegova pastirskoga pohoda još su uvijek vidljivi, ili bolje rečeno, tek se sada, kad je splasnulo opće oduševljenje, bolje očituju.

Od tog 21. rujna sve je nekako drugačije, smirenije, svjetlije. Sveti Otac je donio radosnu vijest nade i tako ostavio iza sebe sjajnu zraku svjetla koje dolazi odozgo. Ljudi svih vjeroispovijesti puno su otvoreniji za dijalog. Ima i puno simpatičnih zgoda iz svakodnevnoga života. Pričale su nam redovnice različitih družbi da im se često dogodi kad idu u trgovinu da ih prodavači muslimani pozdravljaju i govore: "Bilo je lijepo u Tirani s Papom. Bog ga poživio! Neka nam dođe opet." A također i k nama klauzurnim redovnicama nakon Pape dolazi više muslimana nego prije preporučiti se u molitve. To je jako dobro, jer oni doživljavaju da ih ne odbacujemo i ne odjeljujemo u svojim molitvama te im možemo navijestiti ono što mi znamo – da je Isus umro za sve ljude i da je njegova želja da se svi spase.

Kad nam je 14. lipnja došla obavijest da pratimo sutrašnji Papin *Angelus*, jer će Sv. Otac reći jednu vijest koja će obradovati Crkvu u Albaniji, nismo se gotovo ni usudile misliti da je ta vijest posjet Sv. Oca Albaniji. Tako nam se činilo nevjerovatno. Mislele smo da će, najvjerojatnije, "preskočiti" uobičajeni proces proglašenja blaženima albanskih mučenika, pa da ćemo ih uskoro moći slaviti i zazivati kao blaženike. No kada smo saznale o čemu se radi, dogodila se prava eksplozija radosti. I općenito, u cijeloj Albaniji, ta je vijest primljena s radošću i ponosom, ne samo od katolika, nego od svih.

Obiteljsko ozračje susreta

Biskupi su pozvali sve vjernike na molitvu i duhovnu pripravu. Naravno da smo svim marom prionule "uz posao", budući da je naša karizma pratiti molitvom cijelu Crkvu i njezine pastire, a osobito biti uvijek uz Svetog Oca i njegove nakane.

Papin posjet Albaniji bio je glavna tema svih razgovora i susreta. Čak su nas neki posjetitelji, u svoj naivnosti, pitali hoće li Sv. Otac doći u naš samostan. Kad smo im objasnile da ćemo i mi ići na susret u Tiranu, onda radosti nije bilo kraja.

Čak je ekipa najgledanije albanske televizije došla uzeti intervju sa "zatvorenim sestrama koje će izaći susresti Papu". Na pitanje zašto, odgovorile smo: "Idemo susresti našeg oca koji nas dolazi učvrstiti u vjeri. Crkva je jedna velika obitelj, i taj dan bit ćemo svi okupljeni kao što se djeca okupe oko oca" – bio je jedan od odgovora.

Na blagdan sv. Mateja apostola, 21. rujna, mi sestre smo se zajedno s našom braćom karmelićanima u ranim jutarnjim satima uputile prema Tirani u radosnu molitvenom raspoloženju. Došavši u Tiranu, bile smo iznenađene izvrsnom organizacijom, a iznad svega se osjetilo obiteljsko ozračje. Velika avenija *Dëshmorët e kombit*, koja vodi na trg *Nënë Tereza*, koji je bio pripremljen za svetu misu s Papom, bio je okićen velikim slikama albanskih mučenika. Ispod svake slike bio je napisan razlog i način mučeničke smrti. Tako smo mi koračali kao zagrljeni blagoslovom i zaštitom onih u kojima je ljubav prema Kristu Kralju i ljubav prema bližnjemu bila jača od ljubavi prema ovozemaljskom životu. Praćeni njihovim

Nakon svete mise svi su se okrijepili. U kasnim poslijepodnevnim satima dvorište se počelo prazniti. A onda nas je iznenadio dolazak sadašnjeg biskupa Augustinea Ukwuome. Nakon što je primio doživotne zavjete sestara Družbe Isusove male učenice, na drugom kraju biskupije, došao je čestitati našim sestrama i pozdraviti generalnu poglavaricu.

Preporučujemo u molitve naše prve dvije sestre, kao i sve one koje ih slijede u velikodušnu i vjernu služnju Gospodinu, ostvarujući poziv koji nam je ostavila naša utemeljiteljica bl. Marija Terezija od sv. Josipa: "Boga u svima gledati, Bogu u svima služiti, Boga u svima ljubiti". Sestre će sad moći više vremena posvetiti apostolatu – posebno posjetima obiteljima, starijima, bolesnim i osamljenim ljudima, djeci i mladima.

Susreti s djecom

Ranije su djeca iz cijelog mjesta dolazila k nama. Opasnosti od prometa su velike i za odrasle, a pogotovu za djecu. Vozači se ne drže propisa, ne vode brigu o ograničenju brzine, pa su nesreće sve češće. I cesta je pred našim samostanom sve opasnija. To nas je potaknulo da organiziramo susrete s djecom u pojedinim dijelovima mjesta. Dogovorili smo s ljudima u koje ćemo dane dolaziti u pojedini dio sela. Svi su radosno prihvatili taj prijedlog i pobrinuli se za prostor gdje možemo okupljati djecu. Budući da u nekim dijelovima sela puno ljudi pripada drugom "crkvama" (sektama), radimo s djecom ono što je aktualno za sve: što im je problematično u školi, moralne vrijednosti, dobro ponašanje, stjecanje radnih navika... Uvijek dolazi znatan broj djece koja nisu iz katoličkih obitelji. Redovnice su tu za sve. Vjeronauk imamo u drugom terminu. Vjerujemo da dragi Bog djeluje po našim susretima da srca ljudi i djece približi svojemu Srcu.

ALBANIJA
– s. Mirjam Glavina

blagoslovom i moltvama, približavajući se Trgu Majke Terezije sve smo više ulazili u mir koji se s neba razlijevao na nas.

I obilni pljusak koji se spustio na nas tijekom svete mise nije nas omeo, nego nas je još više utvrdio u tom uvjerenju.

Svjedočenja o vjernosti i patnjama

Ono što je za nas redovnike i redovnice bilo posebno, bila je molitva večernje i susret sa Svetim Ocem u katedrali. Bilo je posebno obiteljsko ozračje. Sveti Otac je svojom jednostavnošću i mirom pridonio da smo se svi zaista osjećali kao braća i sestre okupljeni oko oca. Bili smo kod kuće. Svećenik Ernest Troshani i s. Marija Koleta iznijeli su, pred Papom i svima nama, svoje svjedočanstvo o pretrpljenim patnjama i vjernosti za vrijeme komunističkog progona. Oni su izrekli vrlo malo od svega što su proživjeli, ali je to bilo dosta da smo svi, a i Sveti Otac, plakali od ganuća. Ernest je bio osuđen na smrt bez suđenja, ali su mu tu kaznu promijenili u 18 godina zatvora u rudniku. On je to ovako opisao: “Nakon polnoćke dočekalo me je nekoliko policajaca koji su me vezali i uz batine ugurali u auto. Tako su me odveli istražnomu sudcu, koji mi je odmah rekao: ‘Tebe ćemo objesiti kao neprijatelja jer si rekao narodu da ćemo, ako zatreba, svi umrijeti za Krista.’ Tako su mi stegnuli okove da mi je prestala sva cirkulacija i umalo sam umro. Htjeli su da govorim protiv vjere i protiv crkvene hijerarhije. Nisam ništa prihvatio. Od tortura pao sam gotovo mrtav. Strpali su me u samicu i sa mnom su zatvorili mojega najboljeg prijatelja, ali koji je sad bio njihov špijun. On je počeo govoriti protiv stranke koja je na vlasti, a ja sam mu uvijek odgovarao da nas

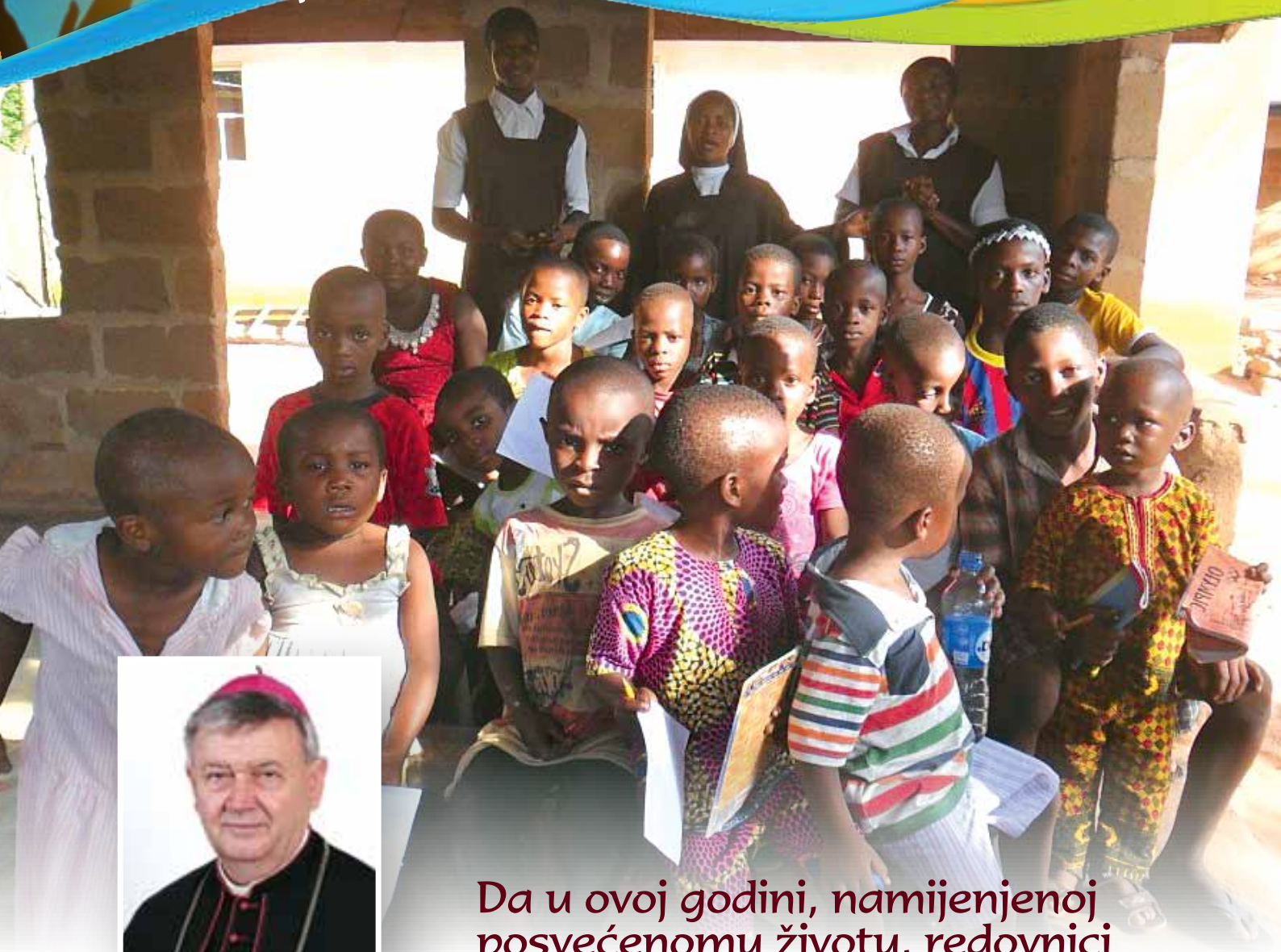
je Isus učio da ljubimo svoje neprijatelje i da im opraštamo i da radimo uvijek za dobro naroda. Te riječi su došle do diktatora, koji je promijenio smrtnu presudu u 18 godina zatvora u zloglasnom zatvoru u Spaću. U neljudskim uvjetima zatvora pod zemljom imao sam svetu misu kad god sam mogao na latinskom jeziku. Stražari su mislili da sam poludio čuvši me da govorim latinski. To me je očuvalo. A često puta su me branili supatnici muslimani da sam mogao imati svetu misu.”

S. Marija Koleta nije bila u zatvoru, ali je bila pod stalnom prismotrom. Ipak je uspjela krstiti svako novorođeno dijete. Svi su je u selu zvali *hala* (teta) Marija. Jednom dok je radila u polju, došla je supruga predsjednika sela da joj krsti dijete. S. Marija je mislila da je to najvjerojatnije zamka, pa nije htjela. Nakon ženina navaljivanja, rekla je da nema ni vode. No žena je bila uporna. Našle su malo vode u obližnjem kanalu i tako je kršten sin glavnog komunistu u selu.

Nakon njihova svjedočanstva Sveti Otac ih je zagrlio. To je bio zagrljaj ne samo njima osobno nego svim mučenicima albanskog naroda. To je bio zagrljaj Petra Crkvi u Albaniji. Onoj koja mu je ostala vjerna unatoč nebro-

jenim mukama i pritiscima. Rimski biskup je tom gestom potvrdio jedinstvo i uzajamnu vjernost. Kao da je ponovio Isusove riječi: “... ni vrata paklena ne će je nadvladati!”

mons. Josip Mrzljak,
varaždinski biskup

Da u ovoj godini, namijenjenoj posvećenom životu, redovnici i redovnice nanovo pronadu radost u nasljedovanju Krista te se trse revno služiti siromasima.

Svaki kršćanin pozvan je biti apostol. Apostol je onaj tko je poslan. Svakog kršćanina Bog šalje u svijet da svjedoči za njega i za njegovu ljubav. Čovjek se pita: "Kako ću ja to? Kako ću svjedočiti? Kamo to moram ići?!" Većina kršćana ne mora nikamo ići, nego biti tamo gdje jesu u svojim mjestima i u svojim obiteljima. Ali neki su osjetili poseban poziv da bi svoj život na poseban način posvetili Bogu u raznim redovničkim zajednicama ili družbama apostolskog života. U ovoj Godini posvećenog života želimo biti na poseban način s njima povezani. S onima koji su nam blizu, redovnicama i redovnicima raznih družbi koji djeluju u pastoralu

i apostolatu u našim župama, ali i s onima koji su daleko od domovine u misijskim krajevima gdje šire i svjedoče radosnu vijest onima koji za nju još nisu čuli. Kako ćemo se povezati?! Povezat ćemo se u apostolatu molitve. Za tu vezu nije potreban telefon, ni e-pošta, niti bilo koja druga pošta, nego je potrebno otvoriti svoje srce poput svete Male Terezije i u Isusovoj ljubavi biti u vezi s mnogim ljudima širom svijeta koji će biti na istoj valno-molitvenoj dužini. Potrebno je pronaći tu "valnu dužinu" na poseban način u apostolatu molitve. Potrebno je samo pronaći malo vremena u svojim svagdanjim poslovima i otploviti u mislima na sve strane svijeta, posebno među siromašne bilo koje vr-

ste. I one koji oskudijevaju u svagdanjem kruhu ili šaci riže, ali i one koji su lišeni ljudske blizine, ljudske dobrote i lijepe riječi koju im nema tko uputiti. Poveznica je onaj koji se poistovjetio sa svakim čovjekom, kako smo to razmatrali u Božićnom vremenu. Na taj način ćemo u Godini posvećenog života posvetiti sebe i pridružiti se velikoj vojsci molitelja koja je čula i postala svjesna Isusovih riječi: Idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje svakom stvorenom. Započeli smo 2015. godinu od Isusova rođenja. Promisli koliko je tijekom tih dvaju tisućljeća muževa i žena hrabro išlo za Isusom i bilo njegovi apostoli po cijelom svijetu. Budi i ti jedan/na od njih!

Statistika Katoličke Crkve

Zbor za evangelizaciju naroda preko novinske agencije "Fides" redovito objavljuje statističke preglede i brojčane podatke o Katoličkoj Crkvi u svijetu. Najnoviji obrađeni podatci objavljeni su za ovogodišnji Svjetski dan misija i odnose se na stanje 31. prosinca 2012. godine. Cjeloviti podatci za godinu 2013. bit će objavljeni krajem 2015. godine.

Svjetsko stanovništvo

Prema objavljenim podacima, na samom kraju 2012. godine na kugli je zemaljskoj živjelo 7,023 milijarde ljudi ili 90 milijuna više nego godinu prije. Gledano u postotcima, broj se ljudi na Zemlji, u odnosu na godinu prije, povećao za nešto više od 1%, čime niti ova godina ne odstupa od trenda višegodišnjeg povećanja za otprilike isti postotak. Vrijedno je napomenuti da je to apsolutno povećanje broja ljudi kad se odbiju umrli, odrasli i novorođena djeca.

Gledano po kontinentima, najviše ljudi živi u Aziji – njih 4,25 milijarde, ili u postotnom izričaju, u Aziji živi 60% svjetskoga stanovništva. Sljedeći je kontinent po napučenosti Afrika, gdje živi 15% svih ljudi na Zemlji. U obje Amerike živi 13%, u Europi 10%, dok u Australiji i Oceaniji živi pola postotka ukupna broja ljudi na Zemlji.

Religijska slika svijeta

Zanimljiv je i pogled na religijsku sliku svijeta. Prema američkom centru "Pew Research", koji podatke, između ostaloga, dobiva

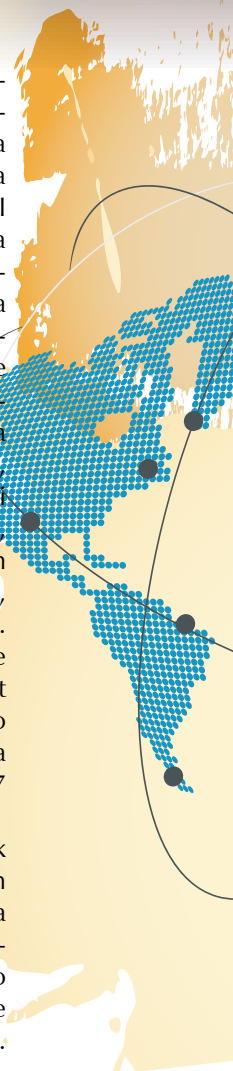
sumirajući i analizirajući popise stanovništva provedene u većini zemalja, najveća vjerska skupina na svijetu su kršćani, s 2 173 000 000 vjernika. Tako kršćani svih denominacija čine nešto manje od trećine svjetske populacije. Muslimana je nešto manje od četvrtine ukupnog broja ljudi na svijetu. Sljedeća skupina na popisu su ljudi koji ne vjeruju i ne pripadaju niti jednoj vjeri, niti imaju ikakve veze s vjerom općenito; možda bismo ih mogli svrstati pod zajednički naziv: bezvjerci. Njih je 16%. Hindusi čine 15% svjetske populacije, budisti 7%. Animističkim religijama pripada 6% ljudi na svijetu, ostalim religijama nešto manje od jednog postotka, dok je židova 0,3%. Drugim riječima, 84% ljudi na svijetu su vjernici, dok su 16% bezvjerci, odnosno nemaju nikakve veze s vjerom.

Katolici

Kako već rekosmo, kršćana na svijetu ima dvije milijarde i 173 milijuna. Od toga je milijarda i 219 milijuna katolika. Dakle, od ukupnog broja kršćana, katolici

čine 56% ili nešto više od polovice svih kršćana. A ako pogledamo broj katolika u odnosu na broj svih ljudi na Zemlji, katolika je 17,5% u svjetskoj populaciji. I taj se omjer već dugi niz godina ne mijenja, točnije, godišnje varira u drugoj decimali, odnosno za nekoliko desetaka promila, s tendencijom porasta. A katolikom se smatra svaka osoba krštena u Katoličkoj Crkvi koja nije napustila puno zajedništvo s Crkvom, ili se nakon što ju je napustila, u nju vratila. U odnosu na godinu prije, broj katolika je porastao na svim kontinentima. Čak i u Europi. Ali, jedino, zahvaljujući imigrantima. Naime, ako pogledamo podatke petnaestak godina unatrag, vidjet ćemo da je 1995. u Europi bilo 289 milijuna katolika, a 2012., na koju se i odnosi ovaj pregled – 287 milijuna, ili dva milijuna manje.

Nadasve zanimljiv podatak bio bi, kad bi postojao ažuriran na svjetskoj razini, koliko od toga broja jesu samo deklarativni katolici, koji se s Crkvom susreću samo kod rođenja, sakramenta potvrde i ženidbe, eventualno sprovoda.

Vežano uz broj katolika, nije nevažno uočiti i porast u Aziji, gdje je danas, slobodno možemo reći, kao i u prvim kršćanskim vremenima, najteže biti kršćanin, katolik, jer zalag za one koji se tako deklariraju najčešće je vlastiti život.

Svećenici i redovnici

Crkvu čine i vjernici i svećenici odnosno redovnici. Katolička crkva u cijelom svijetu ima 414 313 svećenika, što je gotovo porast od 0,2% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje broja svećenika rezultat je povećanog broja ređenja u Africi i Aziji, dok se broj svećenika u Europi u godinu dana smanjio za gotovo tisuću i pol. Gledano globalno, na svjetskoj razini, broj svećenika u laganu je porastu, što predstavlja višegodišnju tendenciju. Napominjemo, zahvaljujući broju ređenja u misijskim krajevima. Dodajmo tomu još i da je prije 50 godina broj svećenika u svijetu bio 404 000; danas ih je dakle 10 tisuća ili 3% više nego prije pola stoljeća! Usmjerimo li pozornost prema staroj dami Europi, u njoj danas djeluje 186 000 svećenika. Prije samo 16 godina u Europi ih je bilo 217 000. A prije pola stoljeća, odnosno 1961. godine, Europa je imala 251 000 svećenika! Dakle, broj se svećenika u Europi u posljednjih 50 godina smanjio za 63 000, drugim riječima, danas je u Europi 25% svećenika manje nego prije pola stoljeća.

Za razliku od broja svećenika, podatci koji se odnose na redovnice i redovnike nisu obećavajuće. Niti na svjetskoj razini. Naime, njihov se broj u svjetskim razmjerima samo u godi-

nu dana smanjio za 10 000, čime to smanjenje, nažalost, ne odstupa od dugogodišnjega prosjeka. Prije 16 godina u Katoličkoj Crkvi bilo je gotovo 900 000 redovnica i redovnika. Danas ih je manje od 760 000.

Na svim se kontinentima smanjuje broj redovnika, osim u Aziji i Africi. Najveće smanjenje njihova broja je, dakako, u Europi.

Odnos broja svećenika i vjernika

Kombinirajući, odnosno postavljajući u međusoban odnos broj vjernika i broj svećenika, može se dobiti slika koja zorno oslikava postojeće podatke, ne samo brojčane. Naime, usporedimo li broj stanovnika s brojem svećenika, u svjetskim razmjerima na 17 000 ljudi dolazi jedan svećenik. Također na 3 000 katolika dolazi jedan svećenik. Ako taj odnos pogledamo po kontinentima, u Europi je jedan svećenik na 1500 katolika, odnosno na 3800 stanovnika. Što je vrlo dobar omjer, ponajviše zbog dostupnosti svećenika, zbog putova i telekomunikacija. Primijenimo li taj omjer na Afriku, tad bi na tom kontinentu trebalo djelovati čak 280 000 svećenika, a djeluje ih sedam puta manje. Jedan svećenik naime dolazi na 27 000 ljudi, odnosno na pet tisuća katolika. Kako taj brojčani omjer izgleda u stvarnosti, zorno oslikavaju naši misionari, većina kojih često

djeluju u župama veličine četvrtine ili čak trećine Hrvatske, tako da filijale obišu jednom ili dva puta tijekom godine, jer nema putova. Ako bismo pak europski prosjek primijenili na Aziju, tad bi na tom kontinentu trebalo djelovati čak 1,1 milijun svećenika, što je gotovo tri puta više nego što uopće svećenika ima.

Kad pogledamo sve te podatke, jedan od mogućih je zaključaka da odgoj budućih naraštaja vjernika sve više počiva na vjeroučiteljima laicima. Njihov se broj s pola milijuna početkom ovog stoljeća samo u prvom desetljeću povećao gotovo 600 % i danas ih je nešto više od tri milijuna. I misionara laika je 360 000, što je višestruko povećanje u proteklih petnaestak godina. Kad govorimo o misionarima laicima, važno je istaknuti da se taj broj odnosi na one koji su dobili mandat od Crkve, a ne i na ljude koji posredstvom humanitarnih udruga, kakvih je sve više i kod nas, djeluju u misijskim zemljama.

Obrazovanje i zdravstvo oduvijek je išlo uz Katoličku Crkvu. U segmentu obrazovanja Crkva vodi više desetaka tisuća predškolskih, školskih i visokoškolskih ustanova, od kojih se više od dvije trećine nalazi u misijskim zemljama. U tim se ustanovama školuje 62 milijuna djece. U segmentu zdravstva Katolička Crkva vodi više desetaka tisuća prihvatilišta za gubavce, ambulanta, sirotišta, bolnica, i opet ponajviše u misijskim područjima. Lokalnom stanovništvu navedene ustanove često su jedina mogućnost zdravstvene skrbi.

Trpimir Alajbeg

ETIOPIJA

Žurnost prve evangelizacije

Svojim sam se očima uvjerio u žurnost prve evangelizacije. Zaista je istina ono što je Ivan Pavao II. rekao u enciklici *Redemptoris Missio*: nakon 2000 godina kršćanstva, evangelizacijsko poslanje tek počinje”, kazao je za Agenciju “Fides” o. Giuseppe Ghirelli, svećenik iz Biskupije Anagni-Alatri, koji kao misionar djeluje u južnoj Etiopiji.

“Za mene je bilo otkriće susresti ljude koji nikad nisu čuli za Isusa”, nastavlja o. Giuseppe, koji ima 61 godinu i 36 godina svećeničkog iskustva. “Prije odlaska u Etiopiju otišao sam u Irsku poboljšati svoje znanje engleskog. Većina su stanovnika na području na kojem djelujem poljoprivrednici naroda Oromo. Sad sa mnom radi vjeroučitelj, koji ima i ulogu tumača, ali i ja učim tamošnji jezik.”

“Područje Oromia, koje se nalazi u središnjem južnom dijelu zemlje, ima oko 30 milijuna stanovnika.

Apostolska prefektura u gradu Robe u dio je tog područja koje pokriva površinu od 116 221 četvornih kilometara, a na kojem živi nešto manje od tri milijuna ljudi”, objašnjava o. Giuseppe. “Trenutno imamo pet župa, u kojima djeluju četiri redovnika te dva talijanska svećenika i jedan Etiopljanin.”

“Osim prve evangelizacije, naš rad je usmjeren i na razvoj stanovništva, počevši od obrazovanja. Svaka župa ima svoju školu. Pomažemo mnogim siročadi i majkama. Također smo pokrenuli projekte za poboljšanje poljoprivrede. Pripadnici naroda Oromo su nomadi, stoga im nastojimo pomoći razviti poljoprivredu, učeći ih da uzgajaju biljke kao što su

moringa, snažna biljka koja je dobar izvor hrane, i bijeli grah. Na taj način omogućujemo prehranu koja je raznolikija od njihove tradicionalne, temeljene na mlijeku i žitaricama.”

Pitali smo oca Giuseppea što bi poručio mladim svećenicima koji će se odlučiti slijediti njegove korake. “Isusova je zapovijed aktualna i žurna. Ne smijemo zaboraviti ljude koji još nisu primili radosnu vijest”, zaključio je o. Giuseppe. (Fides)

MIJANMAR

Proslavljena godina prve evangelizacije

Crkva u Mijanmaru je 22. studenoga 2014. proslavila svoj veliki jubilej, obilježavajući 500 godina od prve evangelizacije u zemlji. U poruci koju je uputio mons. Charles Bo, nadbiskup Yangona i predsjednik Biskupske konferencije Mijanmara, ističe se da Crkva u Mijanmaru slavi svoj jubilej kako je opisano u *Bibliji*: “To je vrijeme milosti, obnove, zahvaljivanja i slobode djece Božje...” Godina jubileja je također vrijeme prekida svih nasilja, ratova, siromaštva i patnje. Radi se o godini milosti ne samo za kršćane, nego i za svu braću i sestre Mijanmara, kako ističe nadbiskup.

“U ovoj jubilarnoj godini ujedinit ćemo se da ponovo zaživi pravda, mir i napredak te da bismo se

oslobodili mržnje i svih oblika ugnjetavanja. Jubilarna godina otvara vrijeme nade...”

Nadbiskup je podsjetio da je mjesna Crkva počela živjeti iz “sjemena vjere koje je bacio sv. Franjo Ksaverski”. Dragocjeno blago vjere je tijekom povijesti brižno njegovano i vjerno čuvano u malim kršćanskim zajednicama, koje su svojim djelima u početku podupirali misionari dominikanci, isusovci, franjevci te kasnije drugi misionari, kao oblatske Bezgješne, misionari Instituta za vanjske misije, barnabiti i misionari iz La Saletta. Nadbiskup je istaknuo da su kršćani sačuvali svjetlo vjere “stoljećima odolijevajući pritiscima”. Poruka daje i smjernice kojim Crkva tre-

ba ići u budućnosti: ako će zajednica biti čvrsta u vjeri – kao prvi kršćani – ako će se nastaviti angažirati u obrazovanju i u brizi za siromašne, ona će biti najbolje sredstvo za “promicanje mira, pomirenja i pravde”, moći će živjeti vrijeme “nove evangelizacije”, koja je naročito povjerena laicima. U poruci se dalje ističe da je angažman misionara također odgovor “na žrtve svih misionara koji su došli ovamo, a izabrali su živjeti u blizini i u duhu Dobrog Pastira”, da bi došli do svih

koji se nalaze izvan župnih zajednica i koji nisu primili navještaj evanđelja.

Evangelizacija nekadašnje Burme, današnjeg Mijanmara, počela je u prvim godinama 16. stoljeća. Nakon ulaska u zemlju svećenici dominikanci, franjevci i isusovci nesebično su davali svoje živote za prve kršćanske zajednice, koje su brzo rasle i učvršćivale se. Danas Crkva u Mijanmaru ima 16 biskupija i u njima 750 000 vjernika, koji čine 1,3 % stanovništva te zemlje. (Fides)

MONGOLIJA

Zaređen prvi domaći đakon

Redenje prvog đakona mongolske nacionalnosti, 22 godine nakon ponovnog rođenja Crkve u toj zemlji, "neizmjerana je milost i neprocjenjiv dar za malu katoličku zajednicu u Mongoliji, koja ima oko tisuću vjernika", rekao je za Agenciju "Fides" o. Ernesto Vicardi, misionar Gospe od Utjehe, apostolski viceprefekt Ulan Batora.

Đakon Joseph Enkh Baatar zaređen je 11. prosinca u katedrali u Daejeonu, u Koreji, zajedno sa sedmoricom južnokorejskih đakona. Zaredio ih je mjesni biskup mons. Lazzaro You Heung-sik, zajedno s mons. Wenceslaom Padillom, apostolskim prefektom Ulan

Batora. O. Viscardi rekao je za "Fides": "Joseph je prvi đakon, a uz njega na teološkom studiju u Koreji imamo i bogoslova Petera, budući da u Mongoliji nemamo bogosloviju. Njihova zvanja su velik znak nade za Crkvu u Mongoliji. Joseph će u đakonskoj službi provesti najmanje godinu dana, a njegovo svećeničko ređenje moglo bi se poklopiti s proslavom 25. godišnjice prisutnosti Crkve u Mongoliji, koja će biti obilježena 2017." Prema riječima viceprefekta, Crkva u Mongoliji, iako vrlo mlada, vrlo je dobro ukorijenjena. Ima 30 katehista, angažiranih u šest župa prefekture, i pet animatora laika,

koji su puno radno vrijeme zaposleni u zajednicama. Ti mladi suradnici predstavljaju i izvor duhovnih zvanja. I Joseph, koji je diplomirao jezike, počeo je posjećivati katoličku zajednicu u Župi svetih Petra i Pavla. Primljen je u skupinu katehista. U tom okruženju otkrio je i njegovao svoje zvanje. (Fides)

TAJLAND

"Kuća nade" za napuštenu djecu

Otac Adriano Pelosin, misionar Papinskog instituta za vanjske misije, koji djeluje na Tajlandu posljednjih 36 godina, upoznao nas je s djelovanjem "Kuća nade", u kojoj se brinu za napuštenu djecu, stanovnike slamova te starije osobe.

"Ovdje u Pathum Thaniju" – piše o. Adriano – "uz pomoć dvije časne sestre, tri laika i nekoliko volontera, djelujemo u četiri slama: Wat Sake, Lat Lum Kew, Wat Kok i Wat Prai Fa. Svi stanovnici tih zajednica pripadaju budi-

stičkoj religiji. U Wat Sakeu i u Lat Lum Kewu izgradili smo i obnovili 17 domova koji su bili oštećeni u poplavi prije dvije godine ili su pak bili napušteni. U Wat Sakeu pripremamo doručak za 163. djece u vrtiću i osnovnoškolsku djecu svakog jutra. U Lat Lum Kewu dajemo topli obrok za 30 starijih osoba jednom tjedno. Redovito posjećujemo starije i njihovu djecu koji su u zatvoru zbog trgovine drogom, krađe i nasilja. Osim toga u dvjema zajednicama, zajedno s dvana-

estak ljudi, uglavnom starijih, čitamo Božju riječ. Uskoro ćemo s time započeti i u Wat Koku te Wat Prai Fau."

U Wat Sakeu Nadbiskupija Bangkok otvorila je "Kuću milosrđa", mali dom za pružanje pomoći koji je smješten na zemljištu blizu budističkog samostana. Njegov poglavar je ovih dana u bolnici ozbiljno bolestan. "Često ga obilazim u bolnici", dodao je misionar.

"Tijekom školske godine svake subote djecu iz Wat Koka i Wat Prai Faa dovo-

dimo u crkvu sv. Marka na razne aktivnosti. Gotovo sva djeca su bez roditelja te žive s djedovima i bakama. U travnju i listopadu, kad su škole zatvorene, uz pomoć učitelja iz dviju katoličkih škola i srednjoškolaca pripremamo svakodnevne aktivnosti. Žene katolikinje iz župe i njihova djeca pripremaju i poslužuju hranu siromašnoj djeci. Trenutačno osmorica bogoslova iz različitih tajlandskih biskupija u slamovima uče djecu čitati." (Fides)

TURKMENISTAN "Crkva od živog kamenja"

Sretni smo što s vama možemo podijeliti milost i radost koji proizlaze iz vjere u Krista. Ta radost stigla je u Turkmenistan prije 18 godina kao veliki dar. Još nemamo crkvu od cigle ili drveta. Ali mi smo svoju Crkvu sagradili od živoga kamenja." To je za Agenciju "Fides" izjavio o. Andrzej Madej, OMI, voditelj *missio sui iuris* u Turkmenistanu, koji je 1997. osnovao papa Ivan Pavao II. O. Madej tamo živi i radi u zajednici, a predstavnik je Svete Stolice u Ashgabat. "Živimo u zemlji koja je još prije 20 godina bila u sastavu Sovjetskog Saveza. U ovoj zemlji,

kaže misionar, pokušali su izgraditi društvo bez Boga ili čak društvo u suprotnosti s Bogom. Danas tamošnju mjesnu Crkvu vode Oblati Bezgrješne Djevice (OMI) i ta Crkva brine za katoličku zajednicu od oko 150 vjernika katolika. Oni prisustvuju liturgijskim slavljinama na ruskom i engleskom jeziku. Priprema naših katekumena za krštenje traje tri godine."

"Naša zajednica se sastaje u unajmljenoj zgradi, no ne nedostaje nam entuzijazma, a broj ljudi koji dolaze u crkvu neprestano raste. Naša Crkva stalno nastoji biti izvor radosti i svjetlosti s pogledom na pustinju

Kara-kum, šireći poruku ljubavi, solidarnosti i Isusove nade, pritom nastojeći poštovati kulturu i tradiciju ove prekrasne zemlje," rekao je o. Madej. "Bili smo svjedoci kako su te godine života bez Boga ostavile mnoge rane: razorene obitelji, obiteljsko nasilje, ranjeno dostojanstvo i gubitak smisla života. Pronađeno je mnogo masovnih grobnica.

Došlo je vrijeme pomirenja, početak obnove, novog života, novih veza i novih nada. Prije kojih 18 godina katolička zajednica je ponovo rođena u Turkmenistanu. Radosna vijest

fascinira i privlači ljude k Isusu. Isusova riječ ima moć spojiti one koji su raspršeni poput izgubljenih ovaca." Danas je Crkva zajednica pomirenja, koja liječi rane uzrokovane rastavom, liječi srca, daje novi mir i obnavlja pouzdanje", zaključio je o. Madej. (Fides)

ZAGREB – TRNOVČICA

Posjet Nacionalnom misijskom uredu u Zagrebu

Uponedjeljak 10. studenoga 2014. bili smo u Nacionalnom misijskom uredu u Zagrebu. Iz našega razreda išlo je desetero učenika. Karitativnoj skupini, koju vodi naša razrednica Danijela Grgurev, pridružila se i povijesna skupina učiteljice Ruže Bilić.

Dočekala nas je gospođa Ines Sosa Meštrović, koja nas je uvela u zgradu i prezentirala okolnosti u kojima žive mnogi gladni, ali sretni ljudi u Africi i na drugim kontinentima. Naravno, glavnu ulogu u misijskim krajevima imaju požrtvovni misionari koji tamo grade škole, bolnice, uče djecu u školama, pomažu oko hrane ali i redovito vode svetu misu. Gledali smo film o ljudima u Africi, o njihovim običajima, kulturi i životu. Saznali smo da mnoga djeca nemaju dom, nego žive na ulici. Naši misionari pomažu toj djeci da prežive. Idu

u školu. U jednoj školi ima 1400 djece i mnogi od njih imaju dnevni obrok samo u školi. Najčešće je to riža s malo graha ili zašećereno mlijeko. Na tako velik broj učenika škola ima samo 20 računala, ali su stara i često se kvare. Oni ih svejedno iznova pokušavaju popraviti, da bi učenici stekli informatička znanja. Školske klupe su im napukle, a na jednoj stolici sjedi više učenika.

Toj djeci je teško, ali ona su uvijek nasmijana. Igraju se vani i provode vrijeme jedni s drugima, što kod nas nije tako često. Vidjeli smo njihove zanimljive plesove. Shvatili smo da su tamo djeca puno sretnija s malo stvari i vole ići u školu. Naša domaćica nam je podijelila krunice koje imaju bijela, crvena, plava, zelena i žuta zrnca. Svaka boja predstavlja jedan kontinent: bijela Europu, crvena Ameriku, plava Oce-

aniju, žuta Aziju i zelena Afriku. Dobili smo i male kućice od kartona koje smo trebali sastaviti i u koje ćemo sakupljati priloge za misije. Dobili smo i misijski list *Radosna vijest*, a naša škola je dobila zahvalnicu za sudjelovanje u prikupljanju pomoći za misije.

Kod djece koja nemaju toliko kao mi svidjelo mi se što se ona brinu jedni za druge i međusobno se pomažu. Naučili smo da bismo svi trebali biti dobri jedni prema drugima. Puno je ljudi na ulicama koji su nesretni i stalno se žure, izbjegavaju one koje ne žele vidjeti. Ovo je naša poruka za njih: "Usporite! Pronađite vremena za svoje bližnje, prijatelje... Razgovarajte s njima; tko zna, možda naučite nešto novo o njima što prije niste znali."

Paula Bebek i Katarina Šijanski, 6. b

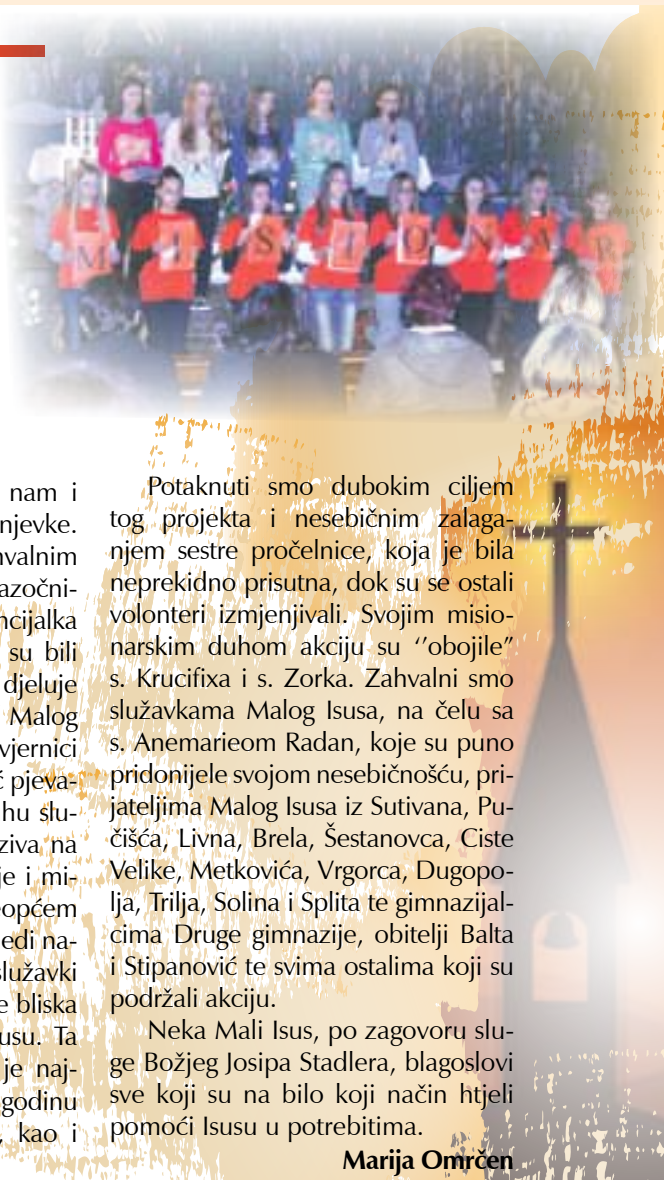
SPLIT

Humanitarna izložba za misije

Prijatelji Malog Isusa zajedno sa služavkama Malog Isusa splitske provincije organizirali su trodnevno humanitarnu izložbu za misije pod geslom "Imaj srce".

Prilozi su namijenjeni za dječje sirotište "Alojzije Stepinac" na Haitiju, gdje djeluju dvije misionarke iz družbe Služavki Malog Isusa, te za potrebe siromaha u Tanzaniji, gdje već 40 godina djeluje misionar Ante Batarello. Izložba je otvorena idući ususret božićnom otajstvu i otvorenju Godine posvećenog života 28. studenoga 2014. u Pinakoteci samostana Gospe od Zdravlja u Splitu. Pripremom i realizacijom programa i izložbe koordinirala je s. Dolores Brkić, pročelnica Prijatelja Malog Isusa. Postavljanje izložbe odvijalo se 27. studenoga, uz pomoć članova podupiratelja Prijatelja Malog Isusa (PMI) iz Župe Gospe od Pojišana u Splitu i Druge gimnazije, zajedno sa s. Dolores i s. Marcelom Žolo. Otvorenju izložbe prethodio je misijski program u svećištu Gospe od Zdravlja. Pročelnica je nadahnutim riječima uvela u cilj i smisao toga plemenitog djela. Mladi prijatelji Malog Isusa iz Solina izveli su glazbeno-scenski recital o misijama, a oni iz Dugopolja pjevanjem su animirali program i euharistijsko slav-

lje. Molila se *Misijska krunica* za sve kontinente, a desetice, misna čitanja i molitve vjernika predmolile su redovničke kandidatice i animatorice PMI-ja. Misno slavlje predslavio je gvardijan samostana fra Jakov Begonja. Franjevci svećišta Gospe od Zdravlja bili su nam na svestranoj pomoći. Uz gvardijana i župnika fra Antu Udovičića, pomogli su nam i fra Branko Periša te sestre franjevke. U uvodu u misno slavlje zahvalnim i poticajnim riječima svim nazočnicima u crkvi obratila se provincijalka s. Anemarie Radan. Nazočni su bili predstavnici svih župa gdje djeluje PMI i više redovnica služavki Malog Isusa, posebno iz Splita, te vjernici Splita. Solistica Ivona Bosančić pjevala je psalam. Sve je bilo u duhu služženja Malomu Isusu, koji poziva na pomoć, rad i molitvu za misije i misionare, suodgovornost na sveopćem planu Crkve što je i u propovijedi naglasio fra Jakov. Duhovnost služavki Malog Isusa i franjevaca vrlo je bliska po ljubavi prema Malomu Isusu. Ta humanitarna izložba upravo je najljepši uvod u novu liturgijsku godinu i Godinu posvećenog života, kao i konkretno svjedočanstvo.

Potaknuti smo dubokim ciljem tog projekta i nesebičnim zalaganjem sestre pročelnice, koja je bila neprekidno prisutna, dok su se ostali volonteri izmjenjivali. Svojim misionarskim duhom akciju su "obojile" s. Krucifixa i s. Zorka. Zahvalni smo služavkama Malog Isusa, na čelu sa s. Anemarieom Radan, koje su puno pridonijele svojom nesebičnošću, prijateljima Malog Isusa iz Sutivana, Pučičća, Livna, Brela, Šestanovca, Ciste Velike, Metkovića, Vrgorca, Dugopolja, Trilja, Solina i Splita te gimnazijalcima Druge gimnazije, obitelji Balta i Stipanović te svima ostalima koji su podržali akciju.

Neka Mali Isus, po zagovoru sluge Božjeg Josipa Stadlera, blagoslovi sve koji su na bilo koji način htjeli pomoći Isusu u potrebitima.

Marija Omrcen

ROTIMLJA Dan kruha i akcija "Dar ljubavi"

Područna škola Hodovo i ove je školske godine svečanom svetom misom u 11 sati obilježila Dan kruha u okrilju Župe sv. Petra i Pavla u Rotimlji. Sveto misno slavlje u župnoj crkvi Apostolskih prvaka u koncele-

braciji sa župnikom Damjanom Ragužom predvodio je fra Zlatko Papac, rodom iz Dabrice – Župa Stjepan Krst, koji je tom prigodom uputio nekoliko pobudnih riječi prisutnim roditeljima, učiteljicama, vjeroučiteljicama, vjernicima, a posebno prisutnim učenicima koji su se tog dana na poseban način okupili oko oltara.

U dogovoru sa župnikom, učiteljice su sa svim učenicima bile prisutne na svetoj misi, a djeca su aktivno sudjelovala u misnim čitanjima te u molitvi vjernika uputila Bogu svoje vapije za sve gladne i potrebite kruha na cijelom svijetu.

Nakon svete mise bila je prodajno-humanitarna akcija, pod geslom "Dar ljubavi", kojom su učenici zajedno s organizatorima željeli obdariti siromašnu djecu u misijama. Na taj je način iskazana solidarnost s onima koji su potrebni naše kršćanske ljubavi. Tom prodajnom izložbom prikupljeno je 420 maraka za siromašnu, gladnu i potrebitu djecu u misijama.

Pohvalno je istaknuti da roditelji učenika spomenute Škole Hodovo redovito i rado sudjeluju u svim takvim i sličnim aktivnostima svoje djece. Fra Zlatko, predvoditelj misnog slavlja, bio je oduševljen organizacijom, posebno liturgijskim pjevanjem višeglasnoga župnog zbora "Paulus" te je cijeloj župnoj zajednici zaželio daljnji rast u vjeri.

Marina Marić

MOSTAR Božićna čestitka misionarima

Krajem mjeseca listopada u Nacionalnu upravu Papinskih misijskih djela stiglo je pismo koje je napisala s. Samuela Muchová, vjeroučiteljica u Osnovnoj školi Petra Bakule Mostar. Vjeroučiteljica je priložila desetak pisama svojih vjeroučenika: Barbare, Frana, Gabriela, Ive, Josipe, Ive, Marije, Marine, Patrika i Vjekoslava.

U svomu pismu s. M. Samuela piše: "Želja nam je da misionari znaju da se za njih molimo i, govoreći

jezikom učenika, da im se uistinu divimo." Kažu da su o misionarima čuli od svojih roditelja, na misi i u školi te o njima misle da su divni, hrabri ljudi, "učitelji ljubavi".

Učenici su zaželjeli da ne prestanu biti misionari, da i dalje djeci govore o Bogu, da pomažu ljudima... Upozoravaju ih da se paze opasnih bolesti. Neki su čak izrazili želju da bi, kad odrastu, rado išli u Afriku pomagati ljudima. Obećavši im molitvenu potporu, zaželjeli

su dobru sreću i misionarima i svojim vršnjacima te ih sve puno pozdravili.

Takvih je želja zasigurno mnogo. Ipak, najvažnije je da se sa sve četiri strane svijeta dižu molitve za naše misionare i misionarke te hrabre Božje ljude. Uza spomenute vjeroučenike, i mi svi skupa pozdravljamo naše misionare i želimo im Čestit Božić i blagoslovljeno Novo ljetno! "Neka vas Bog čuva i uvijek bude uz vas", dragi naši misionari.

LUG – BRANKOVIĆI

Prijatelji Maloga Isusa za misije

U nedjelju 14. prosinca u Župi Lug – Brankovići obilježena je Nedjelja Caritasa, dan kršćanske djelotvorne ljubavi. To je posebna prigoda kad možemo osjetiti obostranu ljubav i kad "darivajući primamo".

Prijatelji Maloga Isusa, uz podršku župnika Franje Ivandića i s. Marinele Zeko, koja s njima djeluje, organizirali su prodajnu izložbu.

U tu akciju uloženo je puno truda, mašte, volje, kreativnosti, lju-

bavi... Prijatelji Malog Isusa izrađivali su jaslvice, božićne čestitke, kipiće Malog Isusa te poslije nedjeljnih svetih misa pozvali župljane da podrže to njihovo plemenito djelo. Na taj način su željeli potvrditi kršćansku ljubav, koja ne poznaje kilometarske udaljenosti.

Sav prikupljeni prihod namijenjen je za Dječji dom "Alojzije

Stepinac" u Haitiju, gdje djeluju redovnice služavke Malog Isusa.

S. Marinela Zeko

Smrt stare bake nakon mise

DR KONGO

– Fra Stojan Zrno

Ima u selu još jedna baka koja se redovno ispovijeda. Kažu da ima 104 godine. Ne vjerujem. Ali tko zna? Ovaj put je vrlo bolesna. Čuva ju njezina kći, koja je također naša kršćanka. Na kraju svete mise nosim im objema svetu pričest. Kad sam bio na pola puta od crkve prema njihovoj kući, rekoše mi da je baka izdahnula tog časa. Uđoh u kuću i rekoh da svi iziđu osim kóeri. Ispovjedih ju i dadoh joj obje hostije predviđene za nju i njezinu majku. I ostali uđoše. Zajednički se pomolismo za pokojnicu. Potom smo mi otišli, a obitelj je ostala plačujući. Rekoh vjeroučitelju da trebamo dobro zahvaliti Bogu što je pokojnicu pozvao tek na kraju svete mise. Da je umrla nekoliko sati ranije, nitko ne bi došao u crkvu. Jer lufu – smrtni slučaj – žalost, najveća je svetinja, veća i od svete mise.

Kad se žali, baca se motika; ne ide se ni u polje, a ni u crkvu. Zato i mi poslije ručka otido-smo odmah, da može plakati komu se plače, a ostali će sjediti u dvorištu, razgovarati i piti čekajući večeru. To selo ima cijelu šumu palmi, pa će i malevua – palmina vina biti danima, a svi će noćas bdjeti uz vatru na otvorenome.

Vjeroučitelj doveo ženu

U Mpyani Bonduu vjeroučitelj se oženio. Nitko se ne vjenča crkveno odmah, pa zašto bi on bio iznimka? Crkveni brak se sklapa tek onda kad se podmiri sav miraz koji treba platiti ženinim roditeljima. A to može trajati godinama. Za taj mladi bračni par pretpostavljam da će se brzo vjenčati i crkveno, jer je žena kao djevojka pjevala u Masombuu u crkvenom zboru. A ja ću njega poticati da požuri što prije dati puncu što mu pripada. U kapeli ih bijaše više nego obično. Vidim neka nova lica. Kažu da su iz tog mjesta. Koliko će ih ustrajati, to sam Bog zna. Naše je sijati i moliti Gospodara žetve za dobar urod. Vjerojatno su neki danas tu samo zato što je tu i misionar. U selu do-

dija sjediti i uvijek gledati ista lica i slušati iste priče.

Povratak u misiju

Poslije večere već pade mrak. Vraćamo se kući. Nakon više tjedana opet stižemo svojoj kući. Nigdje nikoga. Svuda tišina i gusta tama. Samo noćni čuvar otvori vrata, uz uobičajeni pozdrav dobrodošlice. Radostan sam što je staro vozilo izdržalo i nije se kvarilo ovaj put. Zahvalih Bogu za sve što sam doživio, posebno za te ljude od kojih su neki tek na početku puta. I na kraju zahvalih Bogu i za svoj obični drveni krevet u misiji. Kako je ugodno spavati u njemu nakon onih tzv. kreveta u savani! Proći će. Važno je to da smo obišli najteži dio misije, osokolili kršćane i predali ih u ruke Božje.

Bez vode se ne može živjeti

Posljednjih dana imao sam nevolje s vodom. Stotinjak metara od župne kuće iskopali smo zdenac. Jednom starom vojničkom crpkom iz njega vučemo vodu u veliku cisternu iznad kuće, a onda voda slobodnim padom dolazi u svaku prostoriju. Ali crpka se pokvarila, a u cisterni je nestalo vode. Nekoliko tjedana noćni

čuvar me služio vodom donoseći ju iz sela na biciklu u dva velika bidona. Prvom prigodom kad sam pošao u grad, povezo sam i crpku. Na moju veliku radost, mehaničari su ju uspjeli popraviti, pa sam nalio punu cisternu. Sad mogu biti miran barem nekoliko mjeseci.

Kabwe je najbliže selo, 16 km od Kimpange. Zato ne moramo ići tamo i prenoćiti, nego ćemo ujutro ranije poći, da bismo mogli popričati s ljudima prije svete mise. Ako bude tko god za krštenje, William će ih ispitati jesu li dobro naučili vjeronaučno gradivo. Ovdje stvarno ne možemo zakasnuti, jer ovi kršćani imaju neki čudan običaj. U svakom selu naši vjernici započinju molitvu nedjeljom u devet sati, da bi završili prije velikih vrućina. Ali ti u Kabweu počinju u 11 sati, pa i kasnije, kao protestanti. Zanimljivo je da svi protestanti vole moliti kasnije, a neki završe nedjeljom tek u 14 ili 15 sati. Čim stigosmo u selo, prije nego se kršćani iskupiše, pođoh pogledati što su radili. Ovaj sam put vrlo zadovoljan, prikupili su svega dovoljno: pijeska, šljunka i kamenja. Možemo početi graditi drugu školsku zgradu, s četiri učionice. Jedino još nisu ispekli opeke. Složili su ih u obliku peći i još samo treba nasjeći drva, kojih ima u izobilju u obližnjoj šumi. Ali ako ne požure, mogle bi udariti kiše i upropastiti im cijeli njihov trud i posao učinjen u sušnom dobu.

I u crkvi bi trebalo dovršiti posao. Tek smo ju "posušili" – pokrili limenim pokrovom, ali njima daljnji radovi i nisu previše važni, jer im je i tako veoma dobro. Ne mogu pokisnuti kad pada kiša, a imaju i nekakve klupe za sjesti. Što je ispod nogu zemlja i prašina, ne smeta ih mnogo, jer svi imaju i u vlastitim kućama pod od zemlje.

Danas je u toj prašini bilo vrlo veselo, jer sam krstio troje odraslih i jedno dijete, a jedan mladić bio je za prvu svetu pričest. Ovaj sam put morao kritizirati mladež iz pokreta "Kiro". Nekad je taj pokret bio ovdje vrlo živ i aktivan u svim poslovima zajednice, ali su u posljednje vrijeme gotovo nestali. Poticao sam ih da "uskrsnu".

Napuštamo Kabwe i krećemo prema sjeveru. Šezdeset kilometara dalje nalaze se farme goveda. Put nas vodi kroz savanu s blagim brdima, visoravnima, koje presijecaju korita rijeka i potoka, oko kojih rastu guste šume, sa stablima višim i od 30 m. Na putu ima lokava od kiše koja je ovih dana padala, ali još nije raskvasila put, pa se može voziti bez poteškoća. Sa mnom je samo vjeroučitelj William, čiji je posao da obilazi sa mnom ili bez mene sela i da nadgleda rad u svakoj zajednici. Animator Jean-Marie ostao je u Kimpangi čekati kamion koji je trebao stići ovih dana. Već je prošao mjesec otkako mi je upravitelj farme u Mondoieu obećao poslati kamion. Veli da treba još samo nabaviti gorivo i ceradu i odmah dolazi. A dani prolaze i sve dublje zalazimo u kišno doba. Najvažnije bi mi bilo prevesti šine za još jedan most. U sušnom dobu napravili smo dva, a želio bih uskoro završiti i taj treći, prema selu Kabombwe, prije nego počnu padati velike kiše. Jer kad voda nadode, onda prekidamo posao i čekamo sljedeće sušno doba, a to je sljedeće godine.

Sveta misa mora čekati zbog govedine

U Mushindjijuu zatekosmo malo naroda u naselju. Zadnja subota u mjesecu je dan kad na farmi kolju

dvije-tri krave. Zato je sav narod tamo. Vjerojatno ćemo čekati barem dva sata u sjeni velikih bambusa i ubijati dosadu pričajući s djecom. Zanimljive su te dječje priče. Vele da u velikom grmu bambusa ima zmija. Neke male ptice napravile su stotine gnijezda na vrhovima bambusa, ali su zmije spretne. Popnu se do samih gnijezda i krađu male ptice.

Starješina kršćana nije tu. On je veterinarski tehničar na farmi. Dobio je odmor i otišao daleko, u grad Kaminu. Pitam još za neke ljude. Rekoše da danas ne će doći na svetu misu jer rade. Pomalo dolaze i oni koji su bili u klaonici. Kad se većina iskupi, pođosmo u kapelu. Danas mladeži ima veoma mnogo. Svi su u pjevačkom zboru. Kapela se tresu od njihovih pjesme. Krstio sam dvoje djece.

Noć je bez mjesečine. Nebo je vedro. Promatram zvijezde južnog neba. Ugodno nam je tako nakon današnjega vrućeg dana. Mladež pjeva, pleše, "luduje". Oprostite, njihovo pjevanje nije nikakvo ludovanje, jer su tekstovi svih njihovih pjesama iz *Biblije*. Narod pjevajući uči *Sveto pismo*. To je noćna kateheza naše mladeži!

Tek kasno u noći zavlada mir u naselju

Spavanje u naselju nije nimalo ugodno. Zapravo, nemoguće je odmah zaspati. Sve su kuće blizu jedna drugoj. Djeca plaču, a kad zaplače jedno, probudi i drugu djecu u susjedstvu i to onda bude "zborna" plakanje. Za to vrijeme pod salonitnim krovovima šeće se mnoštvo miševa, koji nastavljaju svoje veselje tamo gdje je mladež stala. I kokoši spavaju zajedno s djecom. Ako se djeca u snu pomaknu, probude i kokoši, i eto sveopće buke. Ipak, oko 23,30 sati sve utihne i zavlada potpun mir. I mi utonusmo u san. Ujutro su pijevci prvi koji najavljuju dan, zatim mala djeca opet svojim plačem, pa ostali narod. Oko 5,30 sati, još za mraka, cijelo naselje je na nogama. A nama ne preostaje drugo nego pomoliti se, spremite stvari, umiti se i obrijati javno vani, pred "vjernom publikom" mnoštva djece koja nas promatraju. U međuvremenu vjeroučiteljeva žena prokuhat će vodu pa ćemo popiti "neskavu" i krenuti u drugo naselje – Tshongwe.

Sv. Noel Chabanel, misionar u Kanadi

O dakle mladome Noelu misijsko zvanje? Imao je 19 godina kada su Akadija i Kanada postale dio Francuske. Time su bili oduševljeni pariški isusovci, jer su godinama željeli otići u misije u te dijelove Amerike nazvane Nova Francuska. I mladi Noel je u sebi gajio želju da bude misionar u tom području. Poglavari su prihvatili Noelovu želju i on je 1643. pošao u Kanadu. Tamo mu je poglavar bio veliki misionar Brebeuf. Djelovao je u Huroniju, Ossossaneu, Petunsu, Ile-des-Chrétiensu. Godine 1649. na putu u Ile-des-Chrétiensu uhvatili su ga, mučili i ubili otpadnici od vjere na obali Nottawassagea, a njegovo tijelo bacili u valove.

Chabanelov misijski put kratko je trajao, samo šest godina. Ipak je ostavio duboki trag u povijesti misijskog djelovanja Crkve u Kanadi. Bile su to teške godine koje se mogu sažeti u nekoliko riječi: vladala je živa svijest o misijskom poslanju izloženu raznim preprekama. S jedne strane kolonizatori, s druge strane narod; osjećaj napuštenosti i nemoći u nekim trenucima, prijatnije s raznih strana, uhićenja misionara o. Joguesa, o. Guillaumea, o. Couturea, o. Renea Goupila. To je bilo i vrijeme mučeništva.

Noel koji je žarko želio poči u kanadske misije doživio je velike patnje. Prolazio je trenutke dvojbi, neodlučnosti, obeshrabrenja, pa čak i sumnje o svom misijskom zvanju. Jednostavno rečeno, pokazao je duboko ljudsko lice jednog misionara. Imao je velike poteškoće u učenju jezika, što mu je dodatno zadalo osjećaje nemoći i poniženja. Premda je imao poteškoće s privikavanjem na nove uvjete, nije odustao od svog cilja. Napisao je 20. lipnja 1647. svoju odluku o ustrajnosti u misijama koju je pročitao pred Presvetim. Ta gesta vratila mu je mir, stabilnost, odlučnost i revnost. Ostao je vjeran do potpuna sebedarja. Na taj način ostvario je u punini svoju žarku misijsku želju. Posebno se isticao po svojoj poniznosti i vjernosti. Podnio je mučeništvo zbog "mržnje prema vjeri". Njegov je ubojica kasnije priznao svoj zločin isusovačkoj zajednici.

Godine 1930. Noel Chabanel proglašen je svetim. Mnoge škole nose njegovo ime i časte ga kao svoga nebeskog zaštitnika. Njegova je hrabrost poticala druge da se otvore duhovnom pozivu. On ostaje slika jednostavnog, običnog i revnog misionara koji se ne boji pokazati svoja ljudska ograničenja ali ne prestaje računati na Božju milost koja uvijek pobjeđuje u životu predanih misionara, ali i običnih vjernika.

Vlč. Odilon Singbo

Nalazimo se još uvijek u božićnom ozračju. Ovaj put želio bih поближе predstaviti misijskog velikana čije je ime vezano uz događaj Božića. Riječ je o svetom Noelu (hrv. Božidar, Božimir, Božo, Boško) Chabanelu, misionaru mučeniku u Kanadi.

Kada su u pitanju sveti misionari, neki od njih bi se mogli "izgubiti" u sjeni drugih poznatijih svetaca misionara. Takav je zasigurno sveti Noel. Često je zaboravljen, a bio je u isto vrijeme bogat, skroman i sramežljiv. Rođen je 1613. u Sauguesu u Francuskoj i uvijek je težio biti običan pomoćnik nego neki poglavar. Noel je bio ponizan i nenametljiv i u svojem mučeništvu. Premda je po obiteljskom porijeklu pred njim bila sjajna i bogata budućnost, ipak ga je vrlo rano privukao isusovački red koji je tada imao poseban utjecaj u Francuskoj. Isusovci su u to vrijeme bili proširili svoje misije po cijelom svijetu, a posebno po Americi. Misionari su oduševljavali brojne mlade duše koje nisu ostale ravnodušne. Pristupivši u isusovački red, Noel je izrazio želju da ode u Kanadu. Prije toga bio je u novicijatu u Toulousu, studirao filozofiju u Cahorsu te teologiju i retoriku u Toulousu.

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Ljubica Gmaz, Travnik 250 KM * župljani župe sv. Tome, Mostar: Vesela Zovko 100 KM * Marinko Vidačak 100 KM * Ljilja Gudelj 20 KM * Ljilja Marić 20 KM * Sanda Zorić 20 KM * Janja Bošnjak 20 KM * N. N., 50 KM * Sestre uršulinke,

Zenica 100 KM * Anka Nikolić, Brckovljani 100 KN i 20 EUR * Stadlerov dječji dom "Egipat" Sarajevo 131,16 KM * od sprovida pok. Dragice Bošković, Aladinići 100 KM * M. i B. I., Sarajevo 100 KM * don Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Nikolina Petrović, Vitez 5 KM * Branko Crnjak, Ričica 150 KM * Višnja Čuljak-Džajić, Ljubuški 200 KM * N. N., Čitluk 50 KM * Kristina Filipov 50 kn * Irena Maškarin 200 kn * Veronika Valičević 100 kn * Ivan Barišić 1.600 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Danica Andrešić 100 kn * Ružica Capek 50 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Darinka Jurić 700 kn * Marija Lešković 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Midhađ Huskić 50 kn * Nina Vodopić 100 kn * Goran Šipek 50 kn * Tomislav Borovac 20 kn * Božidar Karec 200 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Josip Barnjak 110 kn * Vinko Klarić 150 kn * Ivana Kljajić 100 kn * Obitelj Majić 1300 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Ljubica Keserović 100 kn * Zoja Zubčić 50 kn * OK Nebo 2.000 kn * Župa Krapinske Toplice 80 kn * Katja Antić 70 kn * Marija Nikolić 50 kn * N. N. 50 kn * Kazo Zelić 200 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Smiljana Aužina 200 kn * Vedran Akalović 50 kn * Biserka Zorbas 100 kn * Udruga Hvidra Omiš 400 kn * Rajko Šikić 400 kn * Hrvoje Cerovac 118 kn * Misijska skupina Štitar 3.500 kn * Dragica Radoš 100 kn * Jozo Marić 100 kn * Mijo Cuturić 100 kn * Jelica Begić 100 kn * N. N. Pula 250 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 7.260 kn * Prijatelj Malog Isusa iz Metkovića, župa sv. Nikole i sv. Ilije 5.000 kn * Marija Jurić 300 kn * Župa Cirkvena 50 EUR * Dragutin Matić 2.500 kn * N. N. 4.000 kn * Margareta Devčić 500 kn * Ivan Mikloš 300 kn * Darko Galović 300 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * vlč. Milan Lončarić 500 kn * Bosiljka Čelant 200 kn * Obitelj Banović 200 kn + 200 kn * Marija Vidović 200 kn * Josip Rajčić 30 kn * Obitelj Grgić 200 kn * Seka Grozdanić 760 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * molitvena zajednica "Emanuel" Grude 350 KM * Anto i Kata Jeleč, Mostar 50 KM * A. O., Banja Luka 100 EUR * Ivo Ivesić, Donja Golubinja 20 KM * Janja Gebhard, Široki Brijeg 200 KM * Višnja Martinić, Široki Brijeg 200 KM * Fama d.o.o. Široki Brijeg 500 KM * Ankica Jurić 50 KM * Pavo Antunović, Seonjaci, Brčko 200 KM * s. Terezija Batarilo, Sarajevo 50 KM * Pero Peterjak 100 kn * Ivica Miškulin 300 kn * Željka Vodopija 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfired 100 kn * Marija Bujanović 500 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Josip Kordić 100 kn * Lucija, Iva i Petra Barbarić 100 kn * Dragica Rehlicki 150 kn * Gordana Šižgorić 200 kn * Ivan Janeš 650 kn * Stjepan Maloić 500 kn * Katica Dujmović 150 kn * Vera Čargonja 200 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Milka Brunec 200 kn + 200 kn * Marija Mišić 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Mario Grbavac, VBS – Sarajevo 90,45 KM * VBS – Sarajevo (kafić) 61,60 KM, 2 KN i 2 EUR * Ivan Lacić, 3. razr. Gimnazija KSC "Sv. Josip" Sarajevo 31 KM * Ana Mlinarević, Ljubuški 69,40 KM, 30,80 KN i 3,30 EUR * Auto centar "M.R.M." Ljubuški 66,45 KM i 33,50 KN * Sanja Nikčević 500 kn * Mira Madunić 100 kn * Ljerka Berko-

vić 40 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Margareta Devčić 500 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

N. N., Grude 220 KM * A. O., Banja Luka 100 EUR * T. K., Vogošća 25 KM * Siniša Skočibušić, Mostar 50 KM * molitvena zajednica "Emanuel" Grude 1.202 KM * Franka Markota, Posušje 500 KM * Anka i Damir Lončar 100 kn * Tomislav Bilić 150 kn * Mario Preden 900 kn * Nikola Crnković 100 EUR * Gordana Šižgorić 50 kn

ZA GLADNU DJECU:

Anica Popović 100 KM * Franjo Arlović, Oštra Luka-Bok 100 KM * Maja Zeljko, Široki Brijeg 52 KM * T. K., Vogošća 25 KM * Željka Krmek, Sarajevo 100 KM * Dragan Rupčić, Ljubuški 1.000 KM * Štefica Himmerreich 100 kn + 100 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Jozefina Dragun 200 kn * Cvjeta Mijić 50 kn * Alojzija Župančić 400 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević, Nova Bila 100 KM * Ruža Perić, Kiseljak 50 KM * Sestre milosrdnice – Provincija Majke Divne, Sarajevo 200 EUR * Mirela i Nikola Papac, Mostar 100 EUR * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o. – Vitez 50 KM * A. O., Banja Luka 100 EUR * Mirjana Mikulić 200 KM * vlč. dr. Šimo Maršić, Sarajevo 250 EUR * Zrinka, Anđelka i Berislav Šimunić i Željko Kučinić, Sarajevo 250 EUR * Ksenija Brajković, Višići 100 KM * Tea Sušac, Čitluk 300 KM * Mario Čuk 200 KM * Dario Maradin 100 kn * Grgur Drozdek 75 kn * Grgo Mišković 350 kn * Ankica Volarević 100 kn * Župa sv. Stjepana, Stari Grad 4.900 kn * Danica Matić 200 kn * Ivica Koprivnjak 1.000 kn * Anđela Šafarić 800 kn * Nataša Zadro i Borka Tutić 1.000 kn * Lenka Vrlčić 1.000 kn * Petar Lušo 1.000 EUR * Verica Šaf 1.400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Dragan Katić, Mostar 400 KM * Fama d.o.o. Široki Brijeg 1.000 KM * Orlando d.o.o. Grude 250 KM * O.Š. „13. Rujan“ Jajce – učenici 6./b sa s. Ivom Klarić 80 KM * Katarina Ruža Velić 50 kn * Mima Nothig 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Kata Sabelja 100 kn * Marijana i Mato Miloš 500 kn * Viktorija Vičić 100 kn * Nedić Ivka 50 kn * Tilikum J. d.o.o. 100 kn * Marica Ivanović 100 kn * Mladen Crneković 100 kn * Matija Knežević 50 EUR * Spomenka Mandić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ivan Martić 763 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Iva Miličević 150 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Marija Rudančić 100 kn + 100 kn * preč. Andrija Jagečić Boltek 500 EUR * Ljiljana Lukač 100 kn + 100 kn * Lucija Dančević Sočak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Obitelj Kelava, Klopče 100 KM * Marija Milinković, Čapljinja 100 KM * Župa Bapska 4.000 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Marin Babić 200 kn * Franka-Seka Brhanović 100 kn * Fanita Pavela 50 kn * Katica i Ante Kuzmović 50 kn * Jasna Matulić 50 kn * Venka Svirčev 50 kn * Ariana Biloš 50 kn * Nada i Ilija Šaravonja 25 EUR * Agata i Vinko Galić 25 EUR * Dubravka i Pavo Pavlović 10 EUR * Dragica Čurković 10 EUR * Jelena i Anto Mijatović 15 EUR * Marija i Marko Sičenica 20 EUR * Anka i Rajko Planinić 10 EUR * Jelica Franjić 30 EUR * N. N. 50 EUR * Zorka Peretić 10 EUR * Marina i Josip Tomić 10 EUR * Stela i Stipe Peran 10 EUR * Suzana i Mijo Nujić 20 EUR * Katica i Franjo Vudjan 30 EUR * Klara i Sara Brhanović 20 EUR * Kaja i Jure Čović 10 EUR * Anđelka i Anđelko Đerek 10 EUR * Ana Malinovski 10 EUR * Dunja Balek 10 EUR * Olga Radić 10 EUR * Ruža i Nediljko Bevanda 50 EUR * Vinka i Filip Vukoja 10 EUR * Ivanka i Duje Tomašević 20 EUR * Tonči i Marija Amerić 20 EUR * Marko i Eva Amerić 20 EUR * Tonči i Tanja Gospodnetić 20 EUR * Ivonica, Davor i Ana Kozjak 30 EUR * Margareta Kutleša 10 EUR * Jadranka Vučić 10 EUR * Zorka Žugčić 20 EUR

* Anka Barbarić 10 EUR * Biserka i Ivan Jakelić 10 EUR * Mira i Franjo Rašić 10 EUR * Maria Miladini 50 EUR * Ana i Damir Škaro 20 EUR * Milica i Ilija Krstanović 30 EUR * Franjo Bagarić 50 EUR * Marina i Josip Barač 20 EUR * Slavko i Petar Brekalo 20 EUR * Ljubica Bagarić 10 EUR * Ružica Dumančić 10 EUR * Jela Frančević 20 EUR * Ivančica Mihaljević 20 EUR * Dragica Kokić 15 EUR * Katarina Vajdoher 100 kn * Biserka Marin 100 kn * Lucija, Iva i Petra Barbarić 100 kn

ZA IZGRADNJU ŠKOLE U RUANDI:

Davorka Crnoja, Grude 230 KM * Marija Buljan, Kreševo 100 KM * Ankica Jezildžić, Busovača 90 KM * Daniela Maslač, Stolac 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBII:

Ljiljana Mesarov 70 kn * Marija Bartošek i suradnici 200 kn + 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Ruža Perić, Kiseljak 100 KM * Nada Hrga 300 kn * Vid Bujanović 500 kn * Matija Knežević 50 EUR * Marija Smoljo 100 kn * Ivka i Ante Šijković 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Dr. Mato Drljo, Freiburg 1.000 EUR * župa Sv. Tome, Mostar 770 KM * Anita Prskalo 50 KM * don Bariša Čarapina, Vinica 200 EUR * župa Sv. Petra i Pavla, Rotimlja 422 KM * N. N., Grljevići 200 KM * Lions Klub Zrinjevac 1.200 kn * Robert Skejčić 150 kn * Stjepan Berend 500 kn

ZA MISIJU KAMBALA – DAKAWA, TANZANIJA:

Župa Sv. Ilije, Stolac 800 KM * župa Gospa od Zdravlja, Neum 1.000 KM i 2.000 KN * don Jozo Čirko 105 KM * Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ Sarajevo 1.000 KM *

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Marija Bujanović 500 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Dječji vrtić Poletarac, došašće u vrtiću 1.000 kn * Dječji vrtić Poletarac, grupa Zečići i Ribice 80 kn * Udruga Eko veteran 100 kn * Slavko Mudrić 100 kn * Marijana Pavlica 100 kn * Katarina Huzek 100 kn * Siniša Drakulić 50 kn * DV Poletarac, grupa Zečići i Ribice 30 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Ankica Jurić 50 KM * Marta Bujanović 500 kn * Ivka i Ante Šijković 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

A. O., Banja Luka 200 EUR * Marta Bujanović 500 kn * Sandra Ščukanec 300 kn * Nikola Crnković 300 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Marija Bujanović 500 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Anda Njavro, Hrasno 110 EUR * Vanja Šeremet, Livno 50 KM * Vid Bujanović 500 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Marta Bujanović 500 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Obitelj Margeta 2.000 kn * Cirilka Opačak 2.000 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

N. N., Sarajevo 2.000 KN * Anica Mumlek 150 kn * Ljudevita Gabrešić 50 kn + 50 kn * Ivana Kljajić 50 kn * Ana Šimundić 50 kn * Donum vl. Mila Caprić 15 kn * Zdravko Presečić 100 kn * Alojzije Bavčević 3.500 kn * Pero Petanjak 50 kn * Ivica Batarelo 150 kn * Ankica Balaić 200 kn * Tomislav Krpan 20 kn * Iva Mandić 30 kn * Filica Juričić 500 kn * Anđela Concetta Milohanić 100 kn * Obitelj Mrduljaš 50 kn * Marko Antić 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * Župa Čvrstec 100 EUR

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Fra Marko Lovrić, župa Šikara * Lucija Sočak Dančević * Ivica Jurić * Eko Veteran, Zagreb * Sestre Službenice Milosrda, Nerežišća * Nikola Simonetti * N. N., Šibenik * N. N.

Pjevači Betlehemske zvijezde

MISIJSKA KRIŽALJKA – SIJEČANJ 2015.

Radosna vijest	Mio	Zamjenica	Istok (str.)	Djevojka	Član Akademije	Ponedjeljak (skrać.)	Domaća životinja	Plemena u zapadnoj Africi	Pjevačke družine	Žensko ime	Uran	Potvrda	Radosna vijest
Mato svetog Djetinjstva													
Radij			Zakovana FM								Dva vokala Izvan		
Prvo slovo		Zem. porijek sv. Djetinjstva A										Cezij Bezočnik	
Nitkovi						Dodatci kući (tur.) Hitro							
				EB			Imitatori Pripadnik star. naroda						Ivan
Masnoća								BN ST				Veznik Prijedlog	
Poslanik													
Dio tijela										Pogodbeni veznik			

Rješenja iz prošlog broja: EBOLA, KONGO, NIGERIJA, LIBERIJA.

